Telefonas: LACKAWANNA 5529

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ“,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ“,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 51 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gruodžio (December) 18, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XVI

Baisi Katastrofa Kasyklose

Rimtai Susirupino Angliakasių Streiku

Lietuvos Ambasadorius Gina Kunigus

BAISI KATASTROFA KASYKLOSE.

Gruod. 10 ryte, netoli Birmingham, Ala., Alabama Fuel and Iron kompanijos Overtono kasykloje No. 2 įvykusi baisi eksplozija, kurioje žuvo 53 darbininkai. Iki gruod. 15 d. ryto jau išimta iš kasyklos 51 lavonas žuvusiųjų darbininkų, kurių tarpe yra 44 juodukai ir 7 baltveidžiai darbininkai. Du darbininkai esą dar kasyklose, kuriuos jau nebesitikima gyvus rasti.

Alabamoj tai jau ne pirma tokia nelaimė. 1923 metų vasario mėnesį kasyklose nelaimėj buvo 100 darbininkų užmušta. 1905 metais kasyklose ekspliozijoj žuvo 108 darbininkai, o 1911 metais ekspliozijoj buvo 128 darbininkai užmušti. Nuo 1906 metų septyniolikoj mažesniųjų nelaimių Alabamos valstijos kasyklose buvo užmušta 702 angliakasiai.

RIMTAI SUSIRUPINO ANGLIAKASIŲ STREIKU.

Pennsylvania valstijos gub. Pinchot rimtai susirupino angliakasių streiku. Angliakasyklų savininkams pakartotinai atmetus gub. Pinchot siulomas sąlygas deryboms pradėti, taipgi prie nieko neprivedus įvairių pašalinių žmonių pastangoms suvesti į derybas besiginčijančias puses, pagaliau gub. Pinchot šaukia nepaprastą posėdį Penn. valstijos legislaturos. Nors programe yra ir daugiau klausimų, tačiau tikrinama, kad šitas legislaturos posėdis svarbiausiai yra šaukiamas del esančio streiko. Tikrinama, kad gub. Pinchot reikalaus legislaturos paskelbti angliakasyklas visuomenės reikalus liečiančia industrija, kuri esą paliečia apie 40 mil. šio krašto gyventojų. Taippat ir prezidentas Coolidge savo pranešime kongresui patarė greitu laiku išleisti patvarkymą, suteikiant galią prezidentui ir Komercijos ir Darbo Departamentams, kad butų galima imti atatinkamus žingsnius apsaugojimui visuomenės kuomet kyla ginčas tarpe darbdavių ir darbininkų.

Tuo tarpu streikuojančių angliakasių tarpe yra nemaža tokių šeimynų, kurioms jau ir badas grumoja. Streikuojančių šeimynų sunkia padėtimi susirupinę netik streiko vadai, bet net ir įvairios labdaringos organi- [illegible] pos streikieriams.

Vėlesnės žinios skelbia, kad gub. Pinchot šaukia gruodžio 16 d., į Harrisburgą, visų kietųjų angliakasyklų apylinkės miestų ir miestelių majorų konferenciją aptarimui streiko reikalų ir kuriuo budu galima streikas baigti.

LIETUVOS AMBASADORIUS NETEISINGU BUDU GINA KUNIGUS.

Paryžius, gruodžio 10. — Čionaitinis Lietuvos ambasadorius neteisingai painformavo pasaulį, paskelbdamas per Associated Press, buk Lietuvoje kunigai visai nesikiša į politiką, ir kad popiežiaus laiškas į Kauno vyskupą yra klaida. Esą, kunigai visai nemano tverti savo tautinės bažnyčios, kaip popiežiui buvo raportuota. Anot ambasadoriaus Lietuvoje kunigai visai nepolitikuoja ir rupinasi bažnyčiomis. Vadinasi, pasakyta gražus katalikiškas melas, kas liečia Lietuvos kunigų „nesikišimą“ į politiką.

KINIJOJ KARAS UŽIA.

Karas tarpe Kinijos generolų — Feng Yu-hsiang ir Čang-Tso-lin eina visu smarkumu. Žinios skelbia, kad pastarąjį generolą remianti Japonija. Gruod. 10 d. tarptautinis traukinys, einantis iš Pekino į Tientsiną pateko į ugnį besišaudančios artilerijos kovojančių pusių. Šiuo traukiniu važiavo ir 20 amerikonų, tačiau pasažieriams sulindus po vagonais nei vienas jų nesužeista. Vėliaus atėjus pagalba pasažierius išgelbėjo.

KVIEČIA AMERIKĄ Į NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJĄ.

Tautų Sąjungos Taryba nutarė kviesti preliminarę nusiginklavimo konferenciją vasario 15 d., kurioje butų aptarta pagrindai visapasauliniai nusiginklavimo konferencijai šaukti. Į šitą konferenciją pakviesta Jung. Valstijos, Vokietija ir net Rusija. Tuo tarpu Sąjungos Taryba turi pilnas rankas sunkaus darbo delei ginčo tarpe Turkijos ir Anglijos už Irako kraštą. Vėliausios žinios praneša, kad turkai jau pradeda nusileisti ir pasiulę savo planą to ginčo išsprendimui, kuris esąs beveik priimtinas.

IVAIRIOS ŽINIUTĖS

kad sukilusieji Sirijos gyventojai smarkiai supliekę prancuzus. Esą tik viename susirėmime žuvę viršaus 1,000 prancuzų kareivių.

— Italijos fašistinis parlamentas išleido įstatymą, kuriuomi sudaro fašistinį darbininkų sindikatą, vieton socialistinių unijų. Esą dabar Italijoj darbininkų streikai bus negalimi.

— Prancuzijos franko naujas žymus nukritimas vėl grumoja pavojum taip sunkiai sudarytam ministerių kabinetui.

— Pennsylvanijos gub. Pinchot išleido patvarkymą pakorimui 15 metų vaiko, Vinco Cavillier, kuris nuteistas mirties bausme už užmušimą savo senos močiutės. Jis bus pakartas sekamo vasario mėn. pradžioje.

— Clevelande, Ohio, federalio teismo teisėjas Jones nuteisė 22 mėnesiams kalėjimo ir 750 dol. piniginės pabaudos kunigą Albertą Sidney Gregg už siuntinėjimą paštu nepadoriaus turinio raštų. Šitas kunigas yra net vadu Amerikos Visuomeninės Reformų Lygos.

— Prezidentas Coolidge įteikė kongresui sekamų metų federalės valdžios biudžeto projektą, kuris siekia $3,494,222,308.44.

— Rygos policija susekus, kad dideliu maštabu einantis baltasios vergijos šmugelis iš Maskvos į Pietinę Ameriką. Esą Latvių policija susekusi, kad tie patys vyrai vis vežasi naujas gražias žmonas iš Rusijos, tarpe kurių yra ukrainiečių ir lenkų. Tyrinėjimai parodė, kad jie nuvežę tokias savo „žmonas“ į Braziliją ir Argentiną parduoda už 5,000 iki 15,000 dol. ir vėl važiuoja Rusijon „apsivesti“.

— Gruodžio 12 d. iš New Yorko uostų išvežta 15,000 maišų laiškų ir kitos korespondencijos į įvairias Europos šalis. Tikrinama, kad didžiumoje yra sveikinimai su Kalėdų šventėmis.

— Jung. Valst. yra 2,300 dienraščių, o savaitraščių ir kitų su žiniomis leidinių yra viršaus 20,000. New Yorko valstija stovi pirmoje vietoje su 200 dienraščių. Sekanti yra Pennsylvania su 184, California — 181, Illinois — 160.

Iš Lietuvos Laikraščių

DERYBOS SU RUSIJA.

Maskvoj jau prasidėjo Lietuvos delegacijos derybos su Rusijos vyriausybe. Iš spaudai paduotų žinių aiškėja, kad tose derybose bus svarstoma, kaip Rusija galėtų įvykinti savo ekonominius planus Littuvoj, taip pat bus svarstomi klausimai del sudarymo miško konvencijos, Klaipėdos uosto tranzitinio išnaudojimo, del plukdymo Nemunu, del sudarymo prekybos sutarties, o taip pat del muitų ir veterinarijos konvencijų. Lietuvos delegacijos pirmininkas p. Dobkevičius pareiškė rusų korespondentui, kad svarbiausi busimų derybų klausimai busią transporto ir prekybos reikalai. Delegacija išbusianti Maskvoj 2 savaiti. Dar galimas dalykas, kad delegacija vyks į Petrigradą, kur bus svarstomas klausimas del jurų susisiekimo tarp Rusijos ir Lietuvos. Lietuvos Delegacija aplankė aukščiausią Rusijos prekybos instanciją ir padarė vizitus visai eilei aukštųjų valdininkų ir visur buvo maloniai priimti.

POPIEŽIAUS ULTIMATUMAS LIETUVOS KUNIGAMS.

Kaip žinoma, nesenai spaudoj buvo iškeltas kunigų drabužių klausimas, kuriame kunigai bandė įtikinti visuomenę, kad jiems visai jau pribrendęs laikas apsivilkti civilinius drabužius ir paviršiniai nieko nesiskirti nuo civilinių asmenų. Ta polemika pasiekė Vatikaną. [illegible] vyskupija gavusi Vatikano parėdymą, kuriame popiežius siulo Lietuvos kunigijai: arba buti kunigais ir nešioti nustatytus ilgus drabužius, arba politikuoti ir apsirengti kaip jie nori. Šiuo ultimatumu musų kunigija pastatyta kryžkelėje, ir artimiausia ateitis parodys, ką ji pasirinks: Dievą ar Mamoną. Trečio kelio nėra.

SUĖMĖ LENKŲ ŠNIPUS.

Nesenai Lietuvoje susekta šnipų organizacija, kuri šnipinėjo Lenkijos naudai. Suimta 5 asmenys su daiktiniais jų kaltės įrodymais. Iš suimtųjų 3 rusai, 1 lietuvis ir 1 lenkas. Suimtųjų tarpe 2 Lietuvos kariuomenės kariai. Tardymas jau baigiasi ir byla perduodama teismui.

BEDARBĖ.

Užsibaigus laukų darbams, artėjant žiemai, Šiaulių miestė darbo biržoje užregistruota gana daug bedarbių. Teko patirti, kad Miesto Valdyba gyvai susirupinusi bedarbių likimu.

SUČIUPO BESPRUNKANT SU ŠMEIŽTŲ BAGAŽU.

Politinė policija nesenai sulaikė kun. Klikną, kuris norėjo išvežti į užsienį įvairių skundų ir šmeižtų prieš Lietuvą. Iš tardymo paaiškėjo, kad visa tai gauta iš Seimo lenkų frakcijos, tarpininkaujant pil. Jančevskiui. Kauno miesto komendanto parėdymu kun. Klikna, kaip pavojingas visuo- [illegible] Varniuose.

(Vėlesnės žinios pranešė, kad išdavikas kun. Klikna „pabėgo“ iš Varnių koncentracijos stovyklos).

LIETUVOS PIENO GAMINIŲ EKSPORTAS DIDĖJA.

Statistikos žiniomis, musų pieninėse pagaminto sviesto eksportuota į užsienį ligi rugsėjo 1 d. 102,000 klg. ir surio 35,000 klg., o parduota vidaus rinkoj sviesto 46,000 klg. ir surio 33,000 klg. Visose pieninėse pieno perdirbta ligi rugmetus tik 1,420,000 klg., o per 1923 m. 83,300 klg.

KAUNO TARYBOS PIRMININKAS ATSISTATYDINO.

Kauno Tarybos pirmininkas inž. K. Jančevskis, sąryšyje su lietuvių katalikų frakcijos lapkr. 18 d. posėdyje pareikštu nepasitikėjimu, atsistatydino. Posėdyje lapkr. 25 d. turėjo buti išrinktas pirmininko pavaduotojas, bet kaip pirmininko, taip ir pavaduotojo rinkimai atidėti sekančiam posėdžiui. Toks Kauno Tary- [illegible]

Klaipėdos Seimelio Vokiški Žygiai

Kai jau „Tėvynės“ skaitytojams yra žinoma, kad lapkričio 23 d., susirinko Klaipėdos Krašto Seimelis. Iš „Kl. Žinių“ sužinome jau trijų Seimelio posėdžių darbus, kurie parodo, kad Seimelis yra grynai Vokietijos patriotų dvasioje vedamas ir lietuviams netenka džiaugtis bent pirmaisiais jo darbais. Kadangi tų pirmųjų posėdžių eiga yra labai reikšminga, tai čionai padarome platesnias ištraukas iš „Kl. Žinių“, kad skaitytojas pats galėtų tinkamas išvadas padaryti ko galima tikėtis iš Seimelio Lietuvos valstybei ir lietuvių reikalams.

Klaipėdos Miesto Tarybos salėj, valdžios ir visuomenės atstovams dalyvaujant, prasidėjo Krašto Seimelio posėdžiai. Paskirtu laiku, 10 val. 10 min. pirmpiet Krašto Gubernatorius p. Žilius lietuvių kalba atidaro posėdį; jo kalbą Krašto Direktorijos Prezidentas išverčia į vokišką. P. Gubernatorius savo kalboje pasveikino susirinkusius atstovus ir apibudino tuos darbus, kuriuos teks Seimeliui nudirbti, tvarkant krašto reikalus ir atstatant visą ekonominį gyvenimą.

Po Gubernatoriaus kalbos p. Richtsmeier užima kaipo seniausias Seimelio pirmininkavimą, kol bus išrinktas prezidiumas. Raštvedžiais pašaukia atstovus Hahn ir Rogge.

Paskaitoma išrinktųjų atstovų sąrašas: Kraus, Rogge, Meyer, Suhr, Gaidys, Vorbeck, Hahn, Dressler, Baltromėjus, Šimkaitis, Gehlhaar, Riechert, Lutkus, Idzelys, Conrad, Rugulis, Gubba, Baldžius, Jonušys, Habedank, Pagalys, Kislaitis, Berčius, Plenis, Seewald, Rausch, Brožaitis ir Lekšas. Dalyvauja taigi visi 29 atstovai.

Pirmininkaująs p. Richtsmeier savo prakalboj tada t. k. išsitarė: Rinkikų pasitikėjimas atstovus čia suvadinęs. Jis galįs išreikšti, kad visi atstovai pasiryžę veikti už Klaipėdos krašto ir Lietuvos valstybės gerovę. Didelius uždavinius reikėsią atlikti, o tai tikru rimtumu. Visada busią statoma krašto gerovė virš partinės politikos. Toj prasmėj jis pasveikinąs atstovus (Kai kur šaukia bravo). Einant prie Seimelio prezidiumo rinkimo p. Richtsmeier paskaito 27 atstovų pasirašytą kandidatų sąrašą ir klausia, ar yra dar kitų pasiulymų. Nėra. Balsuojant išrenkama: atst. Kraus — pirmininku; atst. Dressier — I. vice-pirmininku; atst. Seewald — II vice-pirmininku. Išrinktieji mandatus priima.

PIRMININKO VOKIŠKAI-PATRIOTIŠKA KALBA.

Tuomet p. Kraus užimdamas pirmininko vietą pasako kalbą (vokiškai), kurioje tarpe kitko išsireiškia sekamai: „Mes klaipėdiškiai visada busime pasirengę bendradarbiauti Lietuvos valstybės atstatyme ir kaipo Lietuvos piliečiai pilnai žinome savo priedermes. Mes skaitomės bet ir su tuo, kad dabar, Seimeliui susirinkus, autonomija bus lojaliai vykdoma ir kad nesusipratimai tarp Lietuvos ir Klaipėdos krašto draugingu tonu bus likviduojami, nesišaukiant trečiojo teisėjo, šiuo atvėju Tautų Sąjungos (!) Mano ponai, turime dar išpildyti garbės pareigą. Klaipėdos kraštas per šimtmečius priklausė Prusijai-Vokietijai. Dalyvavome visuose kulturos ir pažangos veiksniuose ir turime senąjam vaterlandui ir iš šitos vietos ištarti širdingiausią padėką (bravo). Ponas Gubernatoriau, mes labai norėtume, kad Lietuvos ir Vokietijos santykiai butų geriausi, kad jie butų rupestingai saugojami ir kad ypatingai ekonominiai santykiai butų kuoartimiausi. Tik tokiu budu klaipėdiškis ukis, o galiu pridurti, ir visos valstybės ukis bujos. Tegu musų darbai turės pasisekimo. Te padeda Dievas! (bravo).“

Nesant kitų dienotvarkės punktų, ats. Gaidžiui pasiulius išrinkta dienotvarkės komisija, kurion, socialdemokratams nominavus, išrinktas ir lietuvių atstovas p. Brožaitis.

NETAKTINGAS VOKIEČIŲ ŽINGSNIS.

Vokiečiai labai nepatenkinti iki Seimelio susirinkimo buvusia Krašto Direktorija, kurios prezidentu buvo p. Borchertas. Todel nežiurint, kad Direktorija jau lapkr. 20 d. buvo įteikus Gubernatoriui savo atsistatydinimą ir Gubernatorius atsistatydinimą buvo priėmęs ir tik prašęs Direktorijos eiti laikinai pareigas iki bus sudaryta nauja Direktorija pritariant Seimelio vadovaujančiom frakcijom, vienok vokiečiai užsispyrė išreikšti nepasitikėjimą jau atsistatydinusiai Direktorijai ir tą savo užmanymą atliko.

Atst. Gubba tada gavęs žodį pareiškia: Ikšiolinė Krašto Direktorija pareiškė per savo prezidentą p. Borchertą, kad atsistatydinanti. P. Gubernatorius atsistatydinimą priėmė, bet pavedė senąjai Direktorijai toliau eiti pareigas. Kol Seimelis nebuvo susirinkęs, jis prieš tai nieko neturėjo. Bet nuo šio momento Seimelis turįs priešintis tam, kad senoji Direktorija laikinai toliau eina pareigas. Atst. Gubba tada įneša rezoliuciją, kuria pareiškiama nepasitikėjimas atsistatydinusiai Direktorijai. Rezoliucija priimta be pasipriešinimo. Tuomet pirm. Kraus praša Gubernatoriaus artimiausiu laiku susinešti su Seimeliu naujos Direktorijos sudarymo reikalu.

VOKIEČIŲ ŽYGIAI PRIEŠ LIETUVIŲ KALBĄ.

Iš visų Seimelio atstovų lietuviškai kalbėjo tik vienas atstovas KR. LEKŠAS. Trečiame Seimelio posėdyje p. Lekšui pareikalavus, kad tulas įnešimas butų perskaitytas ir lietuviškai, vokiečiai, ypač lietuviškomis pavardėmis vokiečių pastumdėliai, labai tuomi užsigavo ir gynėsi tai daryti. Kuomet atst. Brožaitis, kalbėdamas vokiškai, pasakė, kad sulig Klaipėdos Konvencijos atst. Lekšo reikalavimas yra teisėtas, tuomet pašoko atstovai Conradas ir von Dressler'is ir pasakė, kad nors Klaipėdos Konvencijoj lietuvių kalbai ir garantuota lygi teisė, tai visgi jie kalbėsią tik vokiškai. Jie ir savo įnešimus parašysią tik vokiškai. Atst. Lekšas, žinoma vis tik lietuviškai kalbėdamas, pareiškė, kad remiantis Klaipėdos Konvencija visi įnešimai privalo buti abejomis kalbomis padaryti, taipjau ir nubalsavimai turi eiti abejomis kalbomis. To nedarant laužoma Konvencija. Šiaip te kalba kiekvienas atstovas, kaip jam liežuvis augęs, bet kas jau užrašoma ir balsuojama, privalo eiti abiem kalbomis. Atst. Brožaitis, vėl vokiškai kalbėdamas, pasakė, ponai, gali ateiti neužilgo laikas, kad kitas Seimelis savo dauguma bus lietuviškas, o jei tas su vokiškąja kalba taip pat padarys, kaip jųs šiandien su lietuviškąja, tai kaip tada bus jums? Atsistojo atst. Conradas, „Kulturbundo“ pirmininkas ir pasididžiuojančiai pareiškė, kad apie Brožaičio paakinimą jokio reikalo nesą kalbėti. Tame tarpe kalbėjo ir atst. Gaidys. Jam atsistojus, kaži kas užpakaly pustyliai pasakė: „Jetzt spricht der deutsche Gaidys“, iš ko tatai girdėjusieji gardžiai susijuokė. Taipjau kalbėjo ir žinomasis savo paties lizdo niekintojas atst. Pagalys. Užpakaly atst. Lekšo sėdėdamas jis slapta persilenkė per jo pečius — ir tada gavęs žodį sako vokiškai: „Aš mačiau, kad atst. Lekšas savo knygelėj pastabas yra rašęs vokiškai“. Iš to visuose frontleriuose didelis juokas. Bet atst. Lekšas atst. Pagaliui, lietuviškai atsakė, kaip pridera, parodydamas, kad jis savo knygoj tik vieną vokiško rašto nuorašą yra pasidaręs toj pačioj kalboj, o šiaip viskas lietuviškai. Atst. Pagalio elgėsis, slapta per pečius nusižiurėti, tokiu budu jo paties gėdai išėjo. Toliau atst. Lekšas, vis lietuviškai kalbėdamas, dar kartą iškėlė lietuvių kalbos teises, kad jis jokiu budu nuo jų nenusileis.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELIUI SUSIRINKUS.

Šio „Tėvynės" num. pirmame puslapy skaitytojas ras Klaipėdos Krašto Seimelio susirinkimo ir jo pirmųjų darbų platų aprašymą. Kadangi visi tie įvykiai Seimely yra didelės reikšmės Lietuvai ir pačiam Klaipėdos kraštui, todel negalime susilaikyti nepadarę bent trumpų išvadų tais reikšmingais įvykiais.

Visų pirma tenka labai nusistebėti Klaipėdos krašto vokiečių šovinizmu. Iš visų jų kalbų ir abelno nusistatymo aiškiai matosi, kad jie, nors lupomis skelbiasi Lietuvos piliečiais, tačiau širdyje yra gryniausi Vokietijos patriotai. Ir tas matosi netik „einheitsfrontlerių" tarpe, bet tuomi pasižymi net ir patys socialdemokratai, kurie ir rinkimuose laikėsi bendrai su junkeriniais patriotais, ir tuomi pasižymi, net didesniu maštabu, ir tie atstovai, kurių pavardės yra grynai lietuviškos. Ant kiek šitas Seimelis yra vokiškai patriotiškas aiškiai liudija tas faktas, kad net pats Seimelio naujai išrinktasis pirmininkas p. Kraus matė reikalo atlikti „garbingas pareigas" ir tai atlikdamas pareiškia „širdingiausią padėką vaterlandui" -- Vokietijai, o Lietuvos valstybės net puse žodelio nepasveikina. Ir ne tik nepasveikina, bet net pagrumoja Tautų Sąjunga, jei nebutų lojaliai pildoma autonomijos nuostatai. Štai jums ir Lietuvos autonominė teritorijos dalis! Net vietinis lietuvių laikraštis „Klaipėdos Žinios" pasipiktina tokiu junkerinių Vokietijos patriotų pasielgimu ir Seimelio atidarymo dieną pavadina „didžiąja diena" tik į svetimženklius įdėjęs. Tai yra pilnai tinkamas tos dienos įvertinimas.

Nors patys Vokietijos patriotai grumoja Lietuvai Tautų Sąjunga, tačiau jau pačioje pradžioje jie pasižymėjo didelėmis pastangomis autonomijos nuostatų laužymui. Ne tik kad pats vyriausis Seimelio valdonas, p. Kraus, nemoka valstybinės kalbos, bet net buvo dedamos pastangos nepripažinti lietuvių kalbai lygių teisių su vokiečių kalba Seimelio darbuose. Ir pasidėkavojant tik vienam p. *Kristupui Lekšui* didvokiečiai buvo priversti ir lietuvių kalbai pripažinti tinkamą vietą Seimelio posėdžiuose. Labai reikšmingas ir tas faktas, kad iš visų 14 lietuviškomis pavardėmis Seimelio atstovų tik vienas p. Lekšas kalbėjo lietuvių rasis ir kalbėjo vien vokiečių kalba. Kiti visi lietuviškomis pavardėmis atstovai netik kalbėjo vokiškai, bet nekurie net pasižymėjo lietuvių kalbos niekinimu. Kuomet pp. Lekšo ir Brožaičio buvo pakartotinai priminta, kad Klaipėdos konvencija pripažįstanti lygias teises lietuvių ir vokiečių kalboms, kuomet ir pats p. Kraus tatai pripažino ir neturėdamas kitos išeities pasisakė, kad reikia skaitytis su lietuvių kalba, tuomet du „lietuviai" — Idzelis ir Rugulis pasiulo, kad Seimely butų vartojama taip vadinamoji „bibliškoji" lietuvių kalba, o ne Kauniškė. Vadinasi, po didvokiečių „frontlerių" sparnu praėję į Seimelį lietuviai yra tik tiek lietuviais, kiek tatai pasako jų pavardės. Nusistatyme yra tikriausi Vokietijos patriotai.

Tokis tai yra Klaipėdos Krašto Seimelis. Jame ištikimų lietuvių yra tik du: pp. Lekšas ir Brožaitis. Visi kiti „frontleriai" yra lietuvybės priešai ir todel Seimelyje lietuvių tautiniai reikalai bus neigiami, ant kiek tatai bus galima suderinti su konvencijos nuostatais. Vienok ekonominiuose klausimuose bus nesutikimų ir tarpe pačių „frontlerių", nes negalimas daiktas suderinti reikalus stambiųjų pramonininkų ir ukininkų su reikalais biednųjų darbininkų ir mažųjų ukininkų.

Bet vis tik geriau, kad yra bent kokis Klaipėdos Krašto Seimelis, negu kad jokio nebutų. Iki šiol Klaipėdos krašte buvo labai įtemptas upas delei Lietuvos valdonų varomos „katalikiškos" politikos ir dabar tas upas atslugs ir klaipėdiečiai pradės rimtai įvertinti savo pakrypimą vokiečių pusėn pereitų Seimelio rinkimų metu. Jei Seimelis butų išrinktas metai atgal, tai beabejonės ir paties Seimelio sudėtis butų visiškai kitokia, negu šiandien yra. Už anti-lietuvišką Seimelio sąstatą daugiausiai „garbės" tenka Lietuvos sutanuotiems valdonams, kurie savo partijos išrokavimais atidėliojo Seimelio rinkimus ir su savo apaštalų Klaipėdos krašte pagalba nustatė didžiumą Klaipėdos krašto lietuvių prieš kademišką Lietuvos tvarką. Istorija tinkamai įvertins kaip Lietuvos sutanuotųjų valdonų politiką, taip ir Klaipėdos krašto vokiškųjų patriotų darbus.

NEGIRDĖTA PASAULYJE BAUSMĖ.

Pereitos savaitės „Tėvynės" num. perspausdinome iš Lietuvos laikraščių trumpą žinutę, kuria pranešama, kad Kauno III-čios nuovados taikos teisėjas nubaudė pil. Našlėną už tai, kad jis skaitė Amerikos lietuvių laikraštį „Dirvą". Ta bausmė uždėta todel, kad tame laikraštyje buvo straipsnis apie kunigų dorą ir kad apie tai pasiskundė kunigas Mieleška.

Šitokios pabaudos kulturingas pasaulis iki šiol nebuvo girdėjęs. Ir nors čionai iš paviršaus [illegible]rodo menlykas, nes jis paliečia principialį klausimą. Vadinasi, laikraštis yra Lietuvon įleidžiamas, net viešuose knygynuose jis laikomas, kas reiškia, kad jis prieš Lietuvos įstatymus neprasižengia. Vienok to laikraščio skaitymas yra prasižengimu ir jo skaitytojai baudžiami ant kiekvieno kunigo pareikalavimo. Tai yra labai reikšmingas precedentas, kuris aiškiai parodo prie ko Lietuvos kunigai eina. Jei įstatymais pasiremiant negalima uždrausti spausdint kokio leidinio, tai vėliaus kunigų įsakymu teisėjai baudžia to leidinio skaitytojus. Įdomu butų žinoti, kokiais įstatymais rėmėsi tas ponas teisėjas, pildydamas tokį kvailą kunigo įsakymą?

Štai prie kokių absurdų prieina sutanuoti Lietuvos valdonai ir jiems aklai tarnaujanti teisėjai. Šitoki įvykiai tebuvo galimi tik juodosios inkvizicijos laikais ir šiandien tas praktikuojama tik vienoje „katalikiškoje Lietuvoje". Kulturingas pasaulis šitokių pabaudų nežino.

PERŽVALGA

LENKIŠKAI-LIETUVIŠKA UNIJA CHICAGOJE.

Iš „Naujienų" sužinome, kad Chicagos amerikonų spauda paskelbė labai didelę įdomybę lietuviškam pasauliui. Gruodžio 4 d. atlankė Chicagos lietuvių švento Jurgio parapijos bažnyčią ir mokyklą nesenai paskirtas Vilniaus arkivyskupu lenkų patriotas kunigas Jan Cieplak. Taipgi „Naujienos" pranešė, kad gruodžio 6 d. Cieplak turėjo atlankyti ir Aušros Vartų bažnyčią, kurią veda lietuvių marijonai vienuoliai, t. y. tie patys kunigai, ką leidžia „Draugą".

Sulig „Naujienų" pranešimo apie tas savo misijas arkivyskupas Cieplak, viešėdamas pas šv. Jurgio bažnyčios pralotą Krušą, pats pasisakė sekamai:

„Per šimtmečius lietuviai ir lenkai buvo broliai ir gyveno sutikime. Per metų metus jų džiaugsmai ir skausmai buvo bendri. Ir vieni ir antri buvo lygiai persekiojami, jie turėjo ir dabar tebeturi bendrus priešus ir bendrus draugus, bendras viltis ir aspiracijas. Tik abiejų jų priešai stengiasi jų brolišką meilę ir senąjį draugingumą sunaikinti ir pasėti tarp jų piktumus, idant tuo budu ir vienus ir antrus nusilpninus.

„Kaipo Vilniaus arkivyskupo, vienas vyriausių mano uždavinių bus dirbti, idant tarp tų abiejų tautų įsisteigtų vėl susipratimas ir broliška meilė..."

Vadinasi jo misijos yra politinio pobudžio, nes nėra reikalo nei kalbėti apie religinį susipratimą „tarp tų abiejų tautų". Jos abi surištos gana tampriais juodojo internacionalo ryšiais. Todel čionai eina kalba politiniu klausimu ir norima atnaujinti lenkiškai-lietuviška unija.

Kad šitas Vatikano agentas yra visų pirma ištikimas Varšavos patriotas, tai liudija ir toji aplinkybė, kad jis budamas arkivyskupu Rusijoj, sovietų valdžios buvo kaltinamas už šnipinėjimą Varšavos naudai ir buvo nuteistas mirties bausme ir tik per didelį vargą jam pavyko pasiliuosuoti nuo tos bausmės. Sovietų valdžia tikrino, kad ji turinti aiškius dokumentus, įrodančius tą Cieplako kaltę.

Todel kuomet šitokis karštas Varšavos patriotas lanko lietuvių bažnyčias ir klebonijas ir pats aiškiai skelbia savo tikslą tokio lankymosi — jis gaivina lenkiškai-lietuvišką uniją, tai Amerikos lietuviai katalikai turėtų paklausti savo kunigų, kodel jie taip širdingai bučiuojasi su šituo Lenkijos agentu? Juk jo misijos yra grynai politinio pobudžio ir todel nei pats popiežius negali priversti lietuvių kunigų taip širdingai priiminėti Lenkijos politinį agentą. Kuriuo tikslu tat lietuviai kunigai pritaria šitokiam tikslui — lenkiškai-lietuviškos unijos atnau- [illegible] Ar ji nedrįsta prieš tokią aukštą „dukauną asabą" prasižioti, ar ji nori Cieplako tikslus užslėpti prieš Amerikos lietuvius katalikus, tuo tarpu sunku pasakyti. Bet šitas faktas aiškiai parodo klerikalų „valstybingumą" ir „tautos meilę", apie kuriuos jie taip garsiai šukauja. Jei lietuviai kunigai ir jų vadovaujami svietiškiai klerikalai turėtų nors krislelį tvirto pasiryžimo ginti Lietuvos reikalus, tai jie butų neįsileidę į savo bažnyčias ir klebonijas šito Želigovskio vietininko ir jų spauda butų griežtai pasmerkus Cieplako gaivinamą lietuviškai-lenkišką uniją. Šitas reikšmingas įvykis dar kartą aiškiai pasako, kad katalikišką Varšavą nuo katalikiško Kauno visai mažas tarpas skiria.

—o—

TAUTOS FONDO NUODĖMĖS.

Brooklyno „Vienybė" paskelbia sekamą įdomų faktą:

„Iš Lietuvos sugrįžęs kun. Krušas, savo lauktuvių vakarienėje Chicagoje štai ką pasakė: **Iš Tautos Fondo Lietuvos žmoneliai aukų nė vieno cento negavo. Sako: keletas metų atgal šioje svetainėje surinkome 7,000 dolerių; o kur jie nuėjo? Visokiems agentams, politikieriams, o kaimo žmoneliams nė cento nekliuvo.**

„Kunigo Krušo nebus galima apšaukti ‚bedieviu', o vienok prisieis musų klerikalų vadams, kurie suvalgė virš pusės miliono dolerių, pilnai prieš visuomenę išsiteisinti: kodel aukų skirtų Lietuvai, neteko Lietuvai nė cento?"

Vargu galima tikėtis iš klerikalų vadų pasiaiškinimo prieš visuomenę už sueikvotus Tautos Fondo pinigus, nors praloto Krušo ir negalima „bedieviu" apšaukti. Kleboniška tvarka „bedievybe" skaito reikalauti atskaitų iš „dukaunų asabų" nežiurint kokius pinigus tos „dukaunos asabos" sukiša į savo bedugnį kišenių. Jie mat savo pasekėjus laiko didžiausiais durneliais ir visus jų reikalavimus užbaigia „bedievišku" baubu. Vienok jau laikas išmintingesniems katalikams pažvelgti kur eina jų sunkiai uždirbti doleriai, kuriuos jie be paliovos krauja neva įvairiems Lietuvos ir „kulturos" reikalams. Pralotas Krušas labai daug pasako ir parodo ką klerikalų vadai daro su žmonių sudėtais pinigais.

—o—

KUNIGIŠKI ARGUMENTAI.

Chicagos kunigiškų broliukų organas „Draugas" visu kunigišku įtužimu smerkia socialistus ir kitus pažangiuosius Amerikos lietuvius, kam jie pasmerkė juodašimtiškų fašistų muštynes Lietuvos Universitete. Ir ant galo sušunka:

"...Apšaukia studentus nejų pragarines machinacijas, kuriomis jie mano supančioti Lietuvą ir ją pavesti komunistams, kaip padarė Rusijos menševikai."

Pilnai kunigiškas argumentas! Bet kartu reikia apgailėti šituos nelaimingus sutvėrimus, kad jiems belieka tik šitokių „argumentų" griebtis. Aiškiu, kad žmonės tik tuomet pradeda svaidyti į savo priešus šitokiais „argumentais", kuomet jaučia, kad jų pozicijos pagrindas baigia iširti ir mato, kad jų „garbės" ir „didybės" žvaigždė leidžiasi į amžinus kapastebi, kad „demokratinės" Amerikos valdonai ir piniguočiai pasirodė labai palankūs fašistinei Italijai. Jie ir Italijos karo skolas žymiai sumažino, ir lengviausias sąlygas davė likusių skolų mokėjimui ir net šimtamilionines paskolas duoda Italijos fašistinei valdžiai, kad ji dar žiauriau galėtų trempti papraščiausias Italijos gyventojų teises. Vadinasi, Amerikos kukluksus ir Italijos fašistus visai mažas tarpas skiria.

—o—

Lietuvos žinin" pranešimu prof. [illegible] partijos ir jų programai, išnagrinėjo ir kademų partiją nuo pat jos gimimo dienos. Iš „Draugijos" numerių iščitavęs lietuvių krikščionių demokratų programos nekurias vietas, įrodė, kaip jiems rupėjo Lietuvos nepriklausomybė; ten taip parašyta: **„Aiškiai pasisakome, kad nuo Rusijos skirtis neketiname"**... Čia prof. prieina prie išvados, kad kademams Lietuvos nepriklausomybė ir caro laikais nerupėjo ir savo programoje aiškiai pasisakė prieš nepriklausomybę, nors juos už [illegible]

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, (Medicinos instruktorius Temple Univ.).

2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

Sveikata yra brangiausis turtas. Kuomet jos neteksi, tai joki pinigai, nė brilijantai negalės nau jos nupirkti. Dabok ją.

ĮVAIRIOS RUŠYS GALVOS SKAUDĖJIMO IR JŲ GYDYMAS.

Rašo *Dr. J. Dagilis.*

1. Migrena.

Migrena ne sunku pažinti. Migrena prasideda tankiausia dar jaunystėje ir lydi žmogų visą gyvenimą. Tankiausia migrena sergančio tėvai ir giminės jau šią ligą turėjo, tai yra migrena pereina iš tėvų į vaikus, užtat ją ir nepasiseka pilnai prašalinti. Senatvėje migrena ne taip tankiai ligonį užpuola. Ši liga kamuoja žmogų tarpais, kartais į kelis mėnesius kartą. Galvos sopėjimas prasideda jau anksti ryte paprastai vienoj pusėj galvos. Pirma mirga visa akyse valandėlę; šiuo mirgėjimu gali ir užsibaigti migrenos užpuolimas. Bet tankiausia prasideda galvos skaudėjimas susyk ir tęstsi 8—12 valandų. Perėjus skausmui ligonis jaučiasi vėl gerai. Migrenai užėjus veidas buva tankiau išbalęs, nė paraudęs, akies langelis sumažėja. Užpultas migrenos vargiai gali kurį nors darbą atlikti. Yra tokių, kurie vemia ir liuosus vidurius gauna. Ši rušis galvos skaudėjimo dar ne visai išaiškinta.

Migrena sergantis neprivalo alkoholio vartoti, turi higieniškai gyventi, turi vengti viso to, kas jį erzina ir nervuoja ir ne persunkiai protu dirbti, daug tyram ore buti. Rinkdamasis sau amatą turi stengtis užsiėmimą kur sodžiui rasti, bet ne dideliam mieste. Migrena sergantis turėtų štai ką atsiminti: darbas ir atsilsys turi buti gerai reguliuojami, t. y. kiekvieno persidirbimo vengti; antra valgyti kad ir mažiau, bet tankiau, kas 2—3 valandi kartą. Svarba migrenos gydyme — viso to vengti, kas ir šiaip jautrius žmogaus nervus suerzinti galėtų. Taigi reikia vengti ilgiau buti prirukytuose, peršiltuose ir blogu oru pripildytuose butuose, vien lengvu sportu ir trumpai užsiimti, vengti ilgai pokiliuose, teatruose, koncertuose buti. Daug mėsos valgyti, kas dideliuose miestuose priprasta, irgi kenksminga, kaip ir arbata ir kava; reikia stengtis daugiau vegetarianiškai valgį sutvarkyti. Kartais labai naudinga vieta permainyti, į kalnus išvažiuoti, į pajurį. Svarbu yra ir šiaip žmogaus organizmą stiprinti, jei kas mažai kraujo turi, geležies ir arseno imti; čia jau turi gydytojas prižiurėti. Perdaug nutukę žmonės turi mažiau valgyti, sportu užsiimti ir kitais budais nutukimą mažinti. Galvos mašažai, ypatingai kaklo užpakaly kasdien irgi labai naudinga; kas rytą šaltu vandeniu galvą, kaklą prausti irgi patartina. Visa šita aukščiau paminėta labai svarbu, nes tik saugojanties galima migrenos išvengti.

Iš medikamentų galima ilgesnį laiką 6—8 savaites Bromnatrium 2—3 gramus per dieną imti, tarpais, kokius tris kartus į metus. Daugelis migrena sergančių bromą imdami galėjo nuo migrenos užpuolimo apsisaugoti. Tai yra labai patogus ir pigus kovos budas su migrena. Žinoma, bromą imant reikia neužmiršti ir visus tuos patarimus, ką aš aukščiau paminėjau. Migrenai užpuolus patartina ilsėtis tamsiam kambary, galvą apsirišus šaltu šlapiu rankšluosčiu. Yra ligonių, kurie šalčio neperneša, tada verčiau šiltą kompresą uždėti. Jei galima, lengvą valgį imti.

Migrenai užpuolus galima, žinoma, ir vaistų imti. Pirma patartina vieną stiklą karštos stiprios kavos imti. Tada Antipyrino 0,5—1,0 gramui, ar Phenacetino 0,75—1,0 gramų, Migraenino 1,1; Pyramidonos 0,2—0,4 ir Aspirino 1,0 irgi patartina, bet ne Morfium! Šiuos medikamentus, vieną ar kitą, reikia imti jaučiant, kad migrena jau užpuola, už valandos ar dviejų vėl tą pačią dosą; tik reikia vengti medikamentus į tuščią pilvą imti, šį tą nors kiek užkąsti, kavos stiklą, tik tada medinamentus imti. Bromas migrenai užpuolus jau neveikia. Ligonis, kuris visus budus ir medikamentus jau išbandė turi kreiptis prie gydytojo, jei nė kiek nepagėrėja, nes vis naujų ir naujų vaistų atsiranda, kurie vienam ar kitam geriau gelbsti, nė seni. Aš žinau vieną profesorių, kuris savo seserį šiaip gydydavo: užpuolus migrenai jis duodavo jai iš netyčių į antausį ir migrena prapuldavo. Visuomet, žinoma, ir jam nepasisekdavo šiuo budu migreną „išmušti", pagalios ne kiekvienam migrena sergančiam malonu bus antausius rankioti nuo savo giminių ar pažįstamų. Bet išbandyti kartą gali kiekvienas.

2. Neurasteniškas galvos skaudėjimas.

Neurasteniškas galvos skaudėjimas yra ypatingas patologinis stovis, kuris kiekvieną sveiką žmogų gali prieinamai užpulti, jei jis perdaug nusialsina, kad ir fiziniai, ypatingai daug protu dirbęs. Visai kita pas neurastenikus. Tai žmonės, kuriuos kiekvienas menkniekis erzina, kuriems sunku įtikti: jie niekuo nepasitenkinę, į kiekvieną menkniekį reaguoja, nes jų nervai labai jautrus. Jų galvos skaudėjimas tai tik dalis apsireiškimo viso jų nervingo sudėjimo. Neurastenikų rušį galvos skaudėjimo labai lengva atskirti nuo migrenos. Neurastenikai jaučia ne tiek skaudėjimą galvoje, kiek spaudimą ir smelkimą. Galvai skaudant juos niekad neužpuola vėmimas, nė viduriai sugenda, priešingai, sukietėja. Neurastenikus gali užpulti galvos skaudėjimas kas valanda, čia truksta ir to periodiškumo migrenos. Neurastenikų galvos skaudėjimas nepereina iš vaikų į tėvus, kaip migrena, jei vien palinkimas į neurasteniją, ir galų gale reikia pirma neurasteniku pastoti, tik tada atsiras ir galvos skaudėjimas, migrena gi prasideda jaunystėje. Čia reikia paminėti, kad kartais abi ligos kartu apsireikšti gali, tai yra neurastenija ir migrena, nes yra atsitikimų, kad migrena atsiranda, kada jau dirva neurastenija prirengta.

Apie gydymą neurastenikų galvos skaudėjimo galima butų labai daug ką sakyti. Aš paminėsiu vien svarbiausią. Medicina sako, kad lengviau nuo ligos žmogų apsaugoti, nė pačią ligą gydyti. Šis pasakymas labai tinka neurastenijai gydyti. Neurasteniką žmogų jau delei to sunku gydyti, nes jis kantrybės neturi visa tai išpildyti, ką jam gydytojas sako ir jeigu jau greitu laiku jo stovis nepagėrėja, tai ieško jis jau kito gydytojo; tas nedaug jam gelbsti ir tokis žmogus aplanko keliasdešimt gydytojų, kol jis galų gale visai vilties nustoja, kad jam kas pagelbėti gali, žinoma, tampa žmogumi, kuriam šioj ašarų pakalnėje nėra vietos. Žinoma, butų daug atsiekta, kad kiekvienas nervingas vyras arba moteris, tuo labiau, jei ir šeimynoje neurastenija ne naujėna, prieš apsivedant pasitartų su geru gydytoju, ar geriau butų vaikų susilaukti, ar ne, ir jeigu gydytojas sakytų, kad ne, geriau butų vaikų negimdyti. Tėvai patys turėtų pirmiausia apie tai pagalvoti, ką jie patys iškentėjo ar kenčia neurastenikais budami, kam tad dar vaikus nelaimingais daryti.

(Daugiau bus)

Anglo Kelionė į Lietuvą

Rašo V. K. Račkauskas.

(Tąsa)

Lietuvoje svetingumas yra netik papročių dalykas, bet kartais jis yra tiek smarkus, kad svečias jaučiasi ne kaip. Pavyzdžiui, Šalčius, nors, kaip žinau, nėra turtingas, — niekas Lietuvoje nėra turtingas — griežtai užsispyrė neleisti man mokėti nei vieno lito visa mudviejų kelione iš Kauno į Klaipėdą, pats mokėdamas už laivą, už gelžkelį, už valgį ir viešbutį.

„Tamsta esi anglų rašytojas", jis sakė, žiurėdamas į mane per savo didelius apskritus akinius, „aš esu lietuvių rašytojas. Taigi mudu esava broliai. Plunksnos broliai. Tarp brolių negali kilti tos ryšies klausimo. Aš darau lygiai tą patį, ką Tamsta padarytum man."

Ir paskui, kai apvažinėjome Klaipėdą automobiliu, kurį gubernatorius buvo maloniai man paskolinęs, po antro dar užkandžio (trečią valandą po pietų), — kumpis, kiaušiniai ir baltas vynas — reikėjo atsisveikinti, nes jis turėjo gryžti Kaunan, man rodos, aš tikrai užgavau jo jausmus tuo, kad padovanojau jo dukrytei Danai geriausią saldainių dėžutę, kokią galėjau rasti Klaipėdoje.

Klaipėda yra ypatingai svarbi Lietuvai, nes tai yra naturalus Nemuno didžiojo hinterlando išėjimas į juras. Pats miestelis yra ypatingai įdomus, kontraste su Kaunu — ir kontraste tarp Vokietijos ir Rusijos. Klaipėda nedaug kuo skiriasi, teisybę pasakius, nuo bet kokio nedidelio Vokietijos miesto. Miestą dabina perkertąs jį kanalas; vienoj vietoj, kur jis perkerta didžiąją gatvę, yra pakeliamas tiltas, kurs kas kartą, garlaiviui plaukiant, pakeliamas viršun, kas, žinoma, laikinai sustabdo gatvėse judėjimą. Vienur kitur užeini malonų kampelį — kokį seną šešiolikto-jo amžiaus vokišką namą, samanotomis kerpėmis, iškylantį prie siauro gatvės grindinio — šiaip gi Klaipėda nėra labai daili; tai paprastas Europos miestas su elektros tramvaju, geromis krautuvėmis ir keliais aukštais nedailiais biznio namais, apie kuriuos Brakas, juokdamasis ir rodydamasis man juos, tarė, **„Voila le commencement de New York"**. Germanijos ir Imperatoriaus Wilhelmo Didžiojo statulos, stovėjusios mieste, „pražuvo", kaip kaž kas man sakė, sukilimo naktį; dabar gali jas matyti gulint skersgatvėje.

Del vokiško Klaipėdos pobudžio nėra ko stebėtis, atsiminus, kad 1422 m. Vytautas Didysis perdavė Mažosios Lietuvos teritoriją teutonų ritieriams, tikėdamasis tuo nuraminti juos ir tiesti savo užkariavimus į Žiemius ir į Rytus. Napoleono karų laikmečiu ir kiek vėliau Klaipėdos Kraštas priklausė Rusijai, bet 1320 m. jis grįžo Vokietijai, tam tikromis sutartimis, ir pasiliko prusų valdomas ligi 1914 m., kuomet vietos gyventojai, kurių didžiuma yra lietuviai, buvo priversti kariauti vokiečių armijoje prieš savo brolius lietuvius, imamus rusų caro armijoje. Pavyzdžiui, sužinojau, kad Brakas, kaip ir aš, dalyvavom Makedonijos mušiuose, tokiu tai skirtumu, kad jisai buvo vienoje pusėje, aš gi antroje. Karas Makedonijoj nebuvo malonus, tad tam, kas turėjo kariauti širdingai nekenčiamoje armijoje, kaip kad Brakas buvo priverstas, aišku, kad tai buvo nepakenčiama.

Nors vokiečių įtaka lietuvių mintyse yra gana tvirta, tačiaus ji toli gražu nėra viešpataujanti. Ji, galimas daiktas, reiškiasi jų trobėsiuose ir žemės ukio metoduose, bet ji neužvaldė tikrųjų, lietuvių širdžių. Nežiurint visų pastangų, vokiečiams nepasisekė jų suvokietinti, kaip ir rusams nepasisekė surusinti jų tautiečių Didžiojoj Lietuvoj; mat, tautos individualumas buvo labai tvirtas. Abiejų kraštų gyventojai semia iš savo krašto meilės tvirtybę ir įkvėpimą; svarbiausias tų dviejų tautos dalių skirtumas yra tame, kad Didžiosios Lietuvos gyventojai yra katalikai, o Mažosios Lietuvos gyventojai — protestonai, patekę liuteronų reformacijos įtakon, kai ji plėtėsi į Rytus.

Po karo pirmutinė lietuvių mintis buvo paliuosuoti kraštą iš po prusų valdžios, ir klausimas buvo tvirtai statomas Taikos Konferencijoje. Tuos reikalavimus pripažino p. Clemenceau, Aukščiausios Tarybos Prezidentas, pareikšdamas savo notoje iš 16 d. birželio, 1919 m.: „Kalbamasis kraštas visados buvo lietuviškas, jo gyventojai lietuvių kilmės ir kalbos, ir faktas, kad Klaipėdos miestas yra didžiumoje vokiškas, nepateisina palikimą viso krašto vokiečių suverenitetui, ypatingai turint omėnyje tai, kad Klaipėdos Uuostas yra tai vienintėlis Lietuvos išėjimas į jurą."

Nežiurint to, kad, einant taikos sutartim, Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos, tačiau jis nebuvo perduotas Lietuvai, nes tam priešinosi prancuzų remiama Lenkija, ir per keturis metus kraštą valdė vokiečiai valdininkai, Prancuzų Komisijos globoje. Lietuvių jausmai prieš tą administraciją pasiekė čiukuro sausio m., 1923 m., kuomet iškilo vietoje suorganizuotas sukilimas. Po kelių valandų mušių Klaipėdos gatvėse prancuzai nusileido, ir buvo įkurta lietuvių Vyriausybė.

Lietuvai tai buvo bene geriausias, koks galėjo atsitikti, įvykis. Ambasadorių Konferencija rado, kad klausimo ilgiau negalima laikyti ant lentynos; surašyta buvo Konvencija, sulig kuria Klaipėdos Kraštas buvo pripažintas autonominė valstybė Lietuvos suverenitete, su Lietuvos Respublikos skiriamu gubernatorium. Einant šita Konvencija, Klaipėda liko laisvu uostu, ir Lietuvos Vyriausybė pasižadėjo užtikrinti laisvą tranzitą susisiekimui iš ir į Klaipėdos Kraštą.

Šis patvarkymas yra labai svarbus, nes nustato, kad nebus jokių kliučių Lenkijos miškams plukdyti Nemunu į Klaipėdą. Dabar Respublika ratifikavo sutartį, bet, kaip mane informavo tulas aukštas lenkų valdininkas, Lietuvos Vyriausybė šiuo momentu nemato galimu pripažinti šituos savo pasižadėjimus, todel ir Lenkijos miškų tranzitas į Klaipėdą esąs apsunkintas. Teisybė, einant Konvencija, Lietuva nelaimėjo viso, ko norėjo; bet ji gavo apie 50 mylių pajurio ir kontroliuoja savo naturalų išėjimą į juras vietoj to, kad pasitenkinus vienu tik nepatogu ir neprirengtu Palangos uostu; yra vilties, kad Lietuva, pasirašiusi dokumentą, savo pačios naudai nestatys savęs netikusion pozicijon ir nebus obstrukcijonistė, neatsižvelgiant į savo labai nepalankius jausmus sulig Lenkija; neimant domėn jau ir kitų sąlygų, šitoks kelias neabejotinai trukdytų jos pačios prekybą, kuri yra brangintina — nors aštuonisdešimts nuošimčių eksporto iš Klaipėdos sudaro miškas, tiktai dvidešimts nuošimčių miško eina iš pačios Lietuvos. Dar daugiau, nors Klaipėda ir skaitoma naturaliu žymios lenkų miškų dalies išėjimu, apsunkinant tranzitą Nemunu, miško plukdymas turėtų pakrypti į Karaliaučių, kurio uostas ir dabar jau yra žymus Klaipėdos konkurentas.

Svarbiausias Klaipėdos dalykas tai prieplauka, kuri yra prie keistos įsibriovusios į sauszemį juros. Kurisches Haff, sudarytos siauru smilčių pylimu apie 60 mylių ilgio. Klaipėda, kaipo vienintėlis Lietuvos išėjimas į jurą, turi didelius šansus. Prieš karą ji nedaug teturėjo reikšmės, nesa Vokietija turėjo kitus uostus vakaruose, gi Ryga buvo vyriausias Rusijos uostas prię Baltijos Jurų. Klaipėdos Uostas yra patogus tuo, kad yra liuosas visą žiemą, išskyrus ypatingai didelių šalčių laiką, kuomet ledas gali užčiaupti Haff'o žiotis dienai ar dviem; ir dabar ji gali įsileisti okeano laivus, grimzdančius ligi 21 pėdos. Uosto Direktorius pareiškė man, kad, tikslu pritraukti prekybą, uosto mokesniai yra daug žemesni už kitų Pabaltijo uostų mokesnius.

Kaip ir visa kita Lietuvoje, uostas taipjau reikalingas yra pinigų įvairiems pagerinimams. Čia reikalingi yra javų elevatoriai, kad galėjus sekmingai konkuruoti su kaimynais Karaliaučiuje ir Liepojuje; reikalingas yra didesnis baseinas, kad laivai nebutų paliekami ten, kur pavasarį buna pavojus nuo Nemuno atnešamų ledų; pačioj prieplaukoj reikalinga stambių taisymų, ir uostui reikia geresnio gelžkelio susisiekimo su Kaunu.

Prieš karą Lietuvos gelžkeliai buvo tiesiami taip, kad tarnautų Rusijos, ne Lietuvos, reikalams. Rusija statė gelžkelius per Lietuvą susisiekimui su Vakarų Europa ir strateginiam susisiekimui su savo tvirtovėmis vakaruose. Kadangi Klaipėdos Kraštas priklausė Vokietijai, tad ji (Rusija) neturėjo intereso jungti uostą su Lietuva gerų gelžkelių sistemu, ir pasistatė sau Liepojų, kad neprikląusius nuo Klaipėdos ir Karaliaučiaus.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

MEILĖ.

Jei dirbi, dirbk ištikimai;
jei myli, mylėk tikrai.
Teisingas darbas ir tikroji meilė, niekam garbės neatėmė.

Kuomet žmonės kalba apie meilę, tai visuomet smerkia kitus už tai kad mylisi. Bet jei galėtum kokiu nors misterišku budu pasiversti į kokį mažą gyvunėlį ir pasislėpus kur nors už kalnieriaus klausytis, kuomet tokis „šventasis" kalba su lygiai tokia „šventąja" privačiai sau kur nors pasislėpę nuo tų apkalbamųjų žmonių, tai išgirstum kokius švelnutėlius žodelius vartoja, kokius šilkinius blizgančius sakinius audžia ir pina į juos tą meilę, kuriąja gamta apdovanojo kiekvieną fiziškai sveiką vyrą ir moterį.

Turbut nėra nieko kito pasauly panašaus dalyko, kurio pavydėtų žmonės vienas kitam, kaip kad pavydi meilės. Žmogus gali valgyt kiek tik kunas geidžia; gali šokt, linksmintis; gali melstis; gali kalbėti, žiurėt, uostyt; gali net girtuokliaut, rukyt; gali važiuot ar peščias vaikščiot; gali rinkt pinigus, taupyt, ar aikvot; gali muštis, keiktis su kaimynais — niekuomet to niekas nepavydės taip, kaip pavydi sutikimo ir meilės vienas antram.

Įvairus pasaulyje dalykai yra atrasti per mokslą, tyrinėjimą. Traukiniai, telefonai, bevieliniai telegramai, radio ir įvairių įvairiausi pasaulio prajovai, kuriems įsigyti reikia turto; jei tokių dalykų neturintis kad ir pavydėtų tiems, kurie turi, tai dar galėtum sakyti, kad yra ko pavydėti. Bet pavydėti meilės, kurios niekam pirkti nereikia, neigi koks tai naujas mokslinčių didelis išradimas, už kurį reikėtų didėli pinigai mokėti, tai stačiai nesuprantamas dalykas! Juk sulig rašto švento padavimų, Adomas su Jieva rojui mylėjosi ir jie buvę pirmaisiais musų tėvais. Reiškia, meilė yra taip senu dalyku, kaip yra senas šis pasaulis. Ir dar iki šiam laikui žmonėse neišnyko pavydas del kitų meilės. Rodos negalima to nepripažinti, vienas antrą smerkti už tą seną musų tėvų palikimą.

Tikroji meilė pasaulyje yra vienu iš prakilniausių dalykų. Ji yra dora, šventa; nieko prakilnesnio žmonės sau surasti dar neįstengė. Bet tikrosios meilės taip maža yra, kaip maža brangiųjų akmenų surandama.

Užsidegimas tankiausiai yra vadinamas karšta meile. Vienok tokis užsidegimas su tikrąja, prakilnia, šventa meile nedaugiau turi bendro, kaip išalkęs vilkas su nekalta avele, nes užsidegimas eina gretimai tuomi pat taku, kuriuomi eina ir neapykanta. Užsidegime tankiausiai atsitinka patsžudyščių ir žudyščių. O kas myli šventai, tas prie blogų darbų savęs niekuomet nedaleis, nes jo idealas iškilęs aukščiau niekingo keršto ir niekas negalėtų jį privesti prie keršto kitam ar pats sau.

Tikrosios meilės stoka išstato žmones didžiausiai paniekai, žemiausio laipsnio pažeminimui, kaip biednus taip ir turtingus. Tąsymai po teismus, ieškojimai persiskyrimų, suardymas šeimynų. Kokis yra auklėjimas vaikų, pasimetusiose ar kad ir per teismą persiskyrusiose šeimynose?

Kas tikrai moka mylėti, tas nemoka saumyliauti ir vedusių poroje tas kenčia pragaro kančias, kurs moka nekaltai, šventai mylėti. Nesenai teko man skaityti amerikonų spaudoje, kur vyras pareikalavo atsiskirti nuo savo moters, kuri jį mylėjo šventa meile, tikra meile, kuri nė truputėlį saumylistės savyje neturi. Kuomet teisėjas užklausė moters ką ji turi pasakyti ant to, kad jos vyras reikalauja nuo jos persiskyrimo, ji atsakė:

„Aš myliu savo vyrą taip, kaip gali tik moteris savo vyrą mylėti... Ir aš niekuomet nenustosiu jį gerbus ir mylėjus, nes jis mano vienintėlis idealas pasaulyje. Bet kodel aš turėčiau prieštarauti atsiskyrimui, kuomet aš žinau, kad jis manęs nemyli? Jeigu jis butų galėjęs su manim gyventi, jei jis butų buvęs patenkintu mano meilę, jis niekuomet nebutų galėjęs pamylėti kitą. Man nepaliuosuojant jo nuo savęs, kokis butų musų gyvenimas? Mudu abudu butumem nelaimingi! Užtenka buti man vienai nelaimingai... Aš myliu savo vyrą, delto noriu, kad jis, gavęs atsiskyrimą nuo manęs, taptų laimingu".

Šitokia meilė, tai yra tikraja meile, kurios jei kas ir pavydėtų, tai yra ko pavydėti. Ji yra skaisti, prakilni ir šventa!

Šviesplaukė Undinė

Pabaltės Pasaka.

(Užbaiga)

— Man pakaks drąsumo! — karštai sušuko Simas. — Esu jureivis, pratęs prie įvairių baisybių. Nieks nepasakys, kad aš kada nors bijojau. Viską padarysiu, kad tik pamatyti tavo veidą saulės šviesoje.

— Taip — apsidžiaugė undinė. — Žinok, kad pagyvenusi vandenyje, aš daug pagražėjau.

Ir ji giliai atsiduso.

— Ką gi aš turiu daryti, kad tave išgelbėti? — paklausė jureivis.

Ji dar kartą atsiduso ir atsakė:

— Turiu tau pasirodyti trejopoje išvaizdoje, ir tu kas kartą privalai pabučiuoti mane. Jei nors akimirksniui tavo širdyje gims baimės jausmas — viskas žus. Tada aš turėsiu gyventi juroje dar šimtą metų, visados linksma ir nematyti skaisčios saulutės. Bet ir tu nesurasi sau laimės. Todel apsimąstyk gerai.

Simas ir klausyti apie tai nenorėjo.

— Greičiau pradėk tuos burtus! — prašė jis. — Aš gerai save pažįstu ir esu pasiryžęs.

— Prisirenk prie visko!.. — pasakė dar undinė ir pranyko juroje.

Nepraėjo ir minutės, kaip juros gelmėje pasigirdo kaž koks užimas. Šnypšdamos ir rangydamos pakilo didelės bangos. Vanduo pasidarė dumbluotas ir kraujuotas. Simas nebijodamas į tai žiurėjo. Umai iš juros į salą iššoko didelė ir baisi žuvis. Ji piktai mušė uodega smėlį, žiojo didelį, aštriais dantimis nusagstytą, žiotį ir stengės praryti jureivį. Bet Simas nenusigando, stipriai rankom apglėbė žuvį ir pabučiavo jos baisiąją žiotį. Ir jam pasirodė, kad jis bučiuoja ne žuvies, bet mergelės šiltas luputes. Baisus padaras tuoj išsmuko iš jo rankų ir pranyko vandeny. Bangos nurimo, ir vėl ramumas užviešpatavo. Dangus rytuose pasidarė kiek šviesesnis, ir viskas rodė gražų rytą. Simas stovėjo, kovon pasirengęs ir laukė, kas bus toliau.

Ir vėl ėmė virti vanduo. Pakilo dar didesnės ir baisesnės bangos. Jura pajuodo. kaip smala. Vanduo sutirštėjo ir pasidarė lyg klijai. Atsivėrė juros gelmės ir iš ten palengva išslinko be galo baisus tvarinys — juros sprutas. Jis visas buvo apaugęs dideliais vikriais ir slidžiais pirštais, senos pušies kamieno storumo, visas aptrauktas dvokiančiom pelkėm ir judančiais spaugais. Didelė galva maskatavos į visas puses, o kraujuotos akys piktai ir godžiai dabojo kiekvieną jaunuolio judėsį. Baisus spruto pirštai suspaudė Simą, glamžė jį, čiulpė jo kuną, bet jis nenusigando nė trupučiuką: greit stvėrė abiem rankom baisybės galvą, surado lupas ir pabučiavo. Dar maloniau jam buvo bučiuoti sprutą, negu žuvį, o baisus padaras bematant pranyko juroje. Vėl nurimo jura, vandens paviršius pasidarė lygus, kaip stiklas. Danguje jau švietė raudona aušra.

„Dabar bus pats baisiausias darbas! — pamanė Simas: — bet aš ir su tuo gerai apsidirbsiu".

Bet trečiu kartu jura nė nesujudo, nekilo bangos. Tik vos matomas vandens paviršiaus judėjimas pranašavo naujojo stebuklo pasirodymą. Trečias stebuklas buvo pati šviesplaukė undinė — gražuolė. Šviesųs plaukai bangavo aplink jos kuną ir lengvutis baltas rubas, kaip ukai dengė ją.

Ji išėjo iš vandens į salelę ir atsistojo prieš jaunąjį jureivį, laukdama bučkio. Ir dabar, tokia artima ir aiški, ji pasirodė Simui dar gražesnė, dar geresnė, negu pirma. Ryto aušrelės spinduliai viliojančiai žaidė jos plaukuose ir veideliuose, nuo kurių lėtai viens po kito krito tyrus vandens lašeliai.

Pamatė Simas gražuolę taip arti savęs, laukiančią jo bučkio, ir jį netikėtai apėmė malonus ir saldus ne tai laimės, ne tai gėdos jausmas. Jis net ėmė manyti, kad tai viskas yra sapnas arba klejonė — ir nedrįso iš karto prispausti prie krutinės gražuolę ir ją pabučiuoti į taip gražias ir viliojančias luputes.

Perėjo keli svyravimo akimirksniai. Mergelė žiurėjo į jį liudnomis ir raginančiomis akimis; jos lupos lyg ką tai šnibždėjo. Simas atsipeikėjo: stipriai apglėbė mergelę ir prispaudė prie savo karštos krutinės. Bet jau buvo pervėlu: tuo pat laiku, kaip jo degančios lupos prisispaudė prie mergelės lupų, iš juros pakraščio iškilo keli saulės spindulėliai ir apšvietė drebančios undinės kuną. Ji dar pabučiavo Simą, bet burtai nebuvo nutraukti. Jau buvo vėlu. Tyliai, lyg negyva, išsmuko undinė iš Simo glėbio. Jis neįstengė jos išlaikyti. Pakilo bangos ir vėl nunešė šviesplaukę gražuolę į juros gelmių karaliją. Jis dar pamatė liudną mergelės žvilgsnį, pilną meilės ir gailesčio. Tai buvo mirštantis žvilgsys.

Tuo pat metu pranyko ir smėlio salelė, kurioje jaunuolis stovėjo. Kaip bangos nurimo, Simas pamatė, kad stovi ligi pusei vandeny. Netoliese matės krantas, su savo pušimis apaugusiomis kopomis ir jis nesąmoningai ėmė plaukti prie jo.

Simas Puta nuo to laiko tikrai neteko proto. Jis kalbėjo, bet niekas tų kalbų negalėjo suprasti ir niekas joms netikėjo. Jis nieko nedirbo, neplaukė su žvejais į jurą, bet ištisomis dienomis ir šviesiomis giedriomis naktimis stovėdavo aukštam krante atydžiai žiurėdamas į jurą, ir nieks negalėjo suprasti, ko jis ten ieško...

(„Trimitas")

SKRISK JAUNYSTE...

Jaunyste! Tu auksuotais sparnais padangėmis skraidai. Tavo pasaulis ten aukštai, tarp debesų, tarp mirgėjančių žvaigždžių.

Skrendi tu ten į dausas, o vargo ašaros rieda per veidą... Nors kelias į dausų pasaulį erškėčiais nuklotas, krauju pasruvęs, bet tu, o aistrioji jaunyste, skrendi tenai...

Nebijai dygliuoto tako, nebijai baisiųjų šmėklų, bet pilna pasitikėjimo vilties, žengi drąsiai.

Tad skrisk jaunyste į tą laimės pasaulį; parnešk šviesos žibintą, ir nušviesk savo brolių bakužes, nušviesk tamsias vargo pasaulio sienas.

Lai suliepsnos supuvusiose pasaulio sienose vargo ašaromis nušlakstytose.

Šalin senojo gyvenimo griuvėsiai; statykime naujus gyvenimo rumus...

O karštoji jaunyste, tad skrisk į tą laimės pasaulį ir vargo broliams parnešk šviesos žibintuvą! *Jonas Tilionis.*

(„Jaunimas")

MOTINA.

(Iš A. Šellerio romano „Punantis raistas").

Aš dar pamenu tuos žiemos vakarus, kada išmokęs pamokas užmigdavau savo lovelėj, o ji vis dar ramiai ir tyliai budėjo. Kaip aš mylėjau tą jos malonų, liesą veidelį. Padėjusi darbą ir eidama gulti, maloniai pažvelgdavo į mano lovelę, peržegnodavo, pabučiuodavo ir... O malonu budavo jaučiant jos karštas lupas prispaustas prie mano galvelės... Dažnai nemiegodavau aš tomis minutėmis ir tik todel neatsakydavau pabučiavimu į jos pabučiavimą, kad ji neturėtų progos manyti neatsargiai mane prikėlus, arba del nesveikatos nemiegojus; aš merkiau akis, dėjausi miegąs ir jaučiau ją stovint prie manęs uždengusią ranka žvakę ir ilgai gėrėjantis mano veidu.

O, šventos, palaimintos valandėlės, kupinos malonios motinos meilės, ar ne jųs padarėte mane geresniu, negu aš buvau!? Ar ne jusų šviesa įkrito į mano sielą ir amžinai ją sušildė, išmoko mylėti visa, kas meilės verta ir atleisti ydas žmonėms, nežinantiems jos palaimintos įtakos. *N—as.*

(„Jaunimas")

Nardis.

AR ŽINAI?

Ar žinai tu tą šalelę
Kur lakštutė gieda?
Kur po žaliąją girelę
Džiaugsmo aidai rieda!
Ar žinai tu tą šalelę
Kur Nemunas teka?
Kur ąžuolai šimtamečiai
Mums pasakas seka!
Ar žinai tu tą šalelę?
Tai mano tėvynė,
Kur Lietuva motinėlė
Šalelė gimtinė.

(„Jaunimas")

S. L. A. ANTRAS AUKSINIS KONKURSAS

SLA. ORGANIZATORIAMS PATARIMAI

SISTEMOS SVARBA.

Be jokių aiškinimų kiekvienas supranta ir žino, kad kiekviename darbe, kiekviename užsiėmime ar tai butų profesija, ar biznis sistema — tam tikra nustatyta tvarka butinai reikalinga. Be sistemos, be tvarkos ir dirbti sunku ir negalima pasiekti tokių davinių, kokių galima pasiekti su ta pačia energija ir pastangomis, kuomet dirbama sulig gerai nustatytos tvarkos — sistemos. Neabejojame, kad kiekvienas žmogus yra patyręs ką reiškia sistema jo užsiėmime. Gal but ne vienam iš mųs teko patirti, kad dirbant be sistemos žmogus nusilakstai, nusikamuoji ir visai maža darbo atlieki. O kuomet tą patį darbą dirbi jau iš anksto nustatyta sistema, tai ir pailsimo, nuovargio nejauti ir du kart daugiau darbo atlieki.

Taipgi nekartą ir ne vienam iš mųs teko matyti biznierius dirbant. Vienas iš jų bėgioja, nervuojasi, skuba, rodos, kad jis dievai žino kiek darbo atlieka. Tuo tarpu kitas biznierius sau išlėto, juokaudamas, šposaudamas aptarnauja savo kostumierius. Kadangi pirmasis neturi jokios sistemos ir bereikalingai bėgioja kampas nuo kampo, barasi, karščiuojasi, tai jis netik begaliniai nusikamuoja, netik suerzina ir nesmagumo padaro savo kostumieriams, bet jis ir daug mažiau kostumierių aptarnauja tuo pačiu laiku, negu pastarasis sau išlėto, ramiai dirbdamas jau sulig iš anksto nustatytos sistemos. Ir kiekviename biznyje sistema — atatinkama tvarka neretai vaidina svarbesnį vaidmenį, negu pinigų klausimas. Reikalinga atatinkama sistema ir abelname biznio vedime netik kostumierių aptarnavime. Dažniausiai daugelis biznierių bankrutuoja vien tik delto, kad jie nepajėgia savo biznyje tinkamos sistemos įvesti.

Taigi sistema visuose gyvenimo punktuose užima ne paskutinę vietą. Kaip sistema reikalinga visuose užsiėmimuose, taip ji reikalinga ir SLA. organizatorių darbuotėje. Ne retai dirbantis organizatorius per savaitę kas vakaras bėgioja iš namų į namus, kalbina žmones prisirašyti prie S. L. A., aiškina organizacijos reikalus ir jos naudingumą ir netik nė vieno naujo nario negauna, bet pabaigoje savaitės jis stovi toje pačioje vietoje su prikalbinimu naujų narių, iš kurios darbą pradėjo. Vadinasi, jo bėgiojimas, sunkus darbas jokios naudos neatnešė. Ir taip atsitiko vien delto, kad jis dirba be sistemos, be jokios nustatytos tvarkos. Jis, taip sakant, organizatoriaus pareigas eina pripuolamai ir negalėdamas žymesnių davinių pasiekti atbunka, pailsta, išsisemia jo energija, pasiryžimas ir žiurėk organizatoriaus jau neber...

Kokią nors abelną pastovią sistemą nurodyti SLA. organizatorių darbuotei negalima. Kiekvienas atskiras žmogus turi buti pats savo sistemos inžinierium. Pavyzdžiai, pamokymai beveik jokios naudos neatneš. Tik tuomet žmogus brangins sistemą ir jos laikysis, kuomet pats ją išsidirbs, kuomet pats supras jos svarbą, naudingumą. Pagaliau, kiekvienos kolonijos vietinės sąlygos verčia organizatorių taikintis prie tų sąlygų ir naudoti joms atatinkamą sistemą. Pavizdžiu, kokia sistema organizatoriaus darbuotei yra pasekminga mažame miestely, ji visiškai netiks didmiestyje. Ir priešingai. Todel kiekvienas SLA. organizatorius privalo pats sau išsidirbti tinkamą sistemą.

Vienok sistemos klausimu yra ir bendri dėsniai. Turintis visas organizatoriui reikalingas ypatybes darbuotojas ir dirbdamas jau pirmesniuose straipsniuose nurodytu budu, jis privalo taip savo darbą sutvarkyti, kad kuomažiausiai laiko ir energijos sueikvot. Patyrius tokius žmones, kurie sunku iš pirmo ar antro susitikimo prirašyti prie SLA., reikia suskirstyti juos į kategorijas ir laikas nuo laiko tinkamu budu juos užkliudyti, pakalbinti. Tik visuomet juose palaikant gyvu prisirašymo prie SLA. klausimą, su laiku bus galima juos prirašyti prie SLA. Šitas tokių žmonių užkliudymas turi eiti tam tikrais periodais, vis neleidžiant jiems visiškai užmiršti pakelto klausimo, vis naujais ir gyvais pavyzdžiais jiems primenant kaip yra svarbu ir butinai reikalinga kiekvienam žmogui prigulėti prie SLA. organizacijos. Ir šitaip sistematiškai dirbant sumaniam organizatoriui, visuomet jis turės kiekvieną mėnesį tam tikrą skaitlių naujų narių.

SLA. organizatoriai turi atminti, kad dabartinio Antro Konkurso metu jau galima ir gerokas pluoštelis dolerių užsidirbti, kartu dirbant ir idėjinį darbą — aprupinant savo brolius pagalba juodai dienai ištikus. Tai yra gražus, prakilnus ir kartu pusėtinai pelningas darbas, kurį galima dirbti atliekamu nuo savo užsiėmimo laiku. Atminkite gerb. organizatoriai, kad be darbo be pastangų nieko negalima atsiekti gyvenime. Todel kuomet SLA. organizacija suteikia progą savo darbuotojams lengvu budu užsidirbti dolerį kitą ir kartu galima pastoti visų gerbiamu žmonių geradariu, tad kiekvienam SLA. darbuotojui vertėtų ta proga pasinaudoti ir pasidarbuoti savo organizacijai, kartu sau ir tiems broliams lietuviams, kuriuos prirašysite prie SLA.

Pridėję truputį darbo, energijos ir sistematiškai veikdami prasilavinsime organizatyvio darbo, susipažinsime su žmonių budu ir kartu šimtinę kitą užsidirbsime. Netik paliksime pasekmingais organizatoriais, bet tas patyrimas ne vienam iš mųs gali buti labai naudingas ir brangus ateityje. Kuris yra išsilavinęs ir pasekmingas SLA. organizatorius, tokis bus pasekmingas ir biznierius, nežiurint kokioj biznio šakoj jis nesiimtų sau lengvesnio gyvenimo siekti. Pažinti žmones, jų budą ir išmokti prie jų prisitaikyti yra ne mažas dalykas ir kartu svarbus patyrimas. Ir SLA. organizatoriai turi kuogeriausios progos šito patyrimo pasiekti.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANEŠIMAI

224 kp., Bulpitt, Ill., org. Aleks. Jevaltas praneša: „Meldžiu ir mane įregistruoti į Antrą Auksinį Konkursą, kaipo 224 kuopos organizatorių. Turiu pasakyti, kad aš ir ligi šiol darbavausi iš tikros širdies ir iš mažos saujalės vietos lietuvių prirašiau prie SLA. šiais metais arti 30 naujų narių. Kad ir trumpas laikas iki naujų metų, vienok aš manau, kad dar 30 naujų narių prirašysiu, o jei ko, tai ir daugiau. Dirbsiu kiek galėdamas."

Kadangi šitas pranešimas jau seniau prisiųstas į Centrą, tai nėra mažiausios abejonės, kad brolis Jevaltas dirba išsijuosęs. Labai malonu skelbti tokių darbuotojų vardus, kurie su tokiu pasiryžimu darbuojasi organizacijos labui.

226 kp., Chicago, Ill., org. J. Grigaitis praneša: „Šiuomi pranešu, kad visas tas aplikacijas, kurias prisiuntėte, jau išbaigiau ir toli gražu man jų neužteko. Jųs prisiuntėt man tik 12 aplikacijų, o aš prirašiau 16 naujų narių, tai prisėjo keturias pasiskolinti nuo kito organizatoriaus. Todel malonėkite prisiųsti daugiau aplikacijų ir siųskite du kart 12, tai gal tulam laikui užteks."

Tai brolyti pareiškimas! Aplikacijų broliui Grigaičiui niekas nesigaili ir šiuo kartu jam pasiųsta visas glėbys, kad jis galėtų ir skolą atiduoti ir pačiam liktų užtektinai. Centrui butų labai malonu, kad už mėnesio laiko brolis Grigaitis ir vėl glėbio aplikacijų pareikalautų, žinoma su ta sąlyga, kad dabar pasiųstos butų išpildytos ir sugrąžintos į Centrą. Ir kaip rodos, tai tas gali atsitikti, nes aukščiau tilpęs pranešimas daug žada.

36 kp., Chicago, Ill., d-ras-kvot. Dr. A. L. Graičunas, dėkodamas kuopos nariams už išrinkimą jo ir sekamiems metams daktaru kvotėju, padaro ir sekamą pareiškimą: „Dabar 36 kuopa turi 550 narių, bet jei mes visi 36 kuopos nariai pasidarbuosime, tai sekamais metais lengvai padidinsime savo kuopą iki **tukstančio narių** ir tuomet turėsime teisę pasididžiuoti ir kiekvienam pasakyti, kad mes atstovaujam tukstantinę kuopą. Todel pradedant naujus metus padarykime kiekvienas pasižadėjimą, kad kiekvienas iš mųs prikalbinsime nors vieną naują narį bėgyje pirmojo 1926 metų mėnesio. O per 30 dienų visai lengva tas padaryti, jei tik pas mus butų tikro noro ir pasiryžimo."

Suprantama lengva ir jei visi 36 kuopos nariai paklausytų savo daktaro kvotėjo patarimo, tai su pradžia sekamų metų jųjų kuopa turėtų teisės vadintis tukstantine kuopa ir didžiausia kuopa Susivienijime.

S. L. A. REIKALAI

APČIUOPIAMU DARBU IŠNAUDOKIME ILGUS ŽIEMOS VAKARUS.

Vėsesni ir ilgesni vakarai prisiartino. Vistiek žmogus vienas užsidaręs kambary neišsėdėsi. Išeini ant gatvės, bet šalta ir nemalonu — grįžti grįčion ir stveriesi už darbo: tai laikraštį pačiupinėji ir vieną kitą žinutę ar pranešimą užtėmiji, tai knygą paėmęs skaitai. Ir tas patenkina ir priartina laiką eiti gult, kad rytojaus sulaukus ir vėl darbelį dirbti.

Štai pranešimų skyriuje skaitai: susirinkimas draugystės, kliubo, ar kuopos; štai toliaus skelbimas — kviečia atsilankyti į koncertą, balių, šokius, ar į kokią kitą pramogą, praleisti linksmai vakarą. Na ir žmogus neiškenti ir eini. Nežinai, ar tikslus vakaras, ar bus iš to nauda, ar tik taip sau dolerį kitą prarasti proga tau suteikiama, o naudos nei už skatiką; tik galva skaudi rytojaus sulaukus.

Bet štai mums visiems, SLA. nariams, našus tikslas ir naudingas darbas. Mes vistiek namieji per ištisus vakarus nesėdim, nes nuobodu ir ilgu. Mes ieškom draugijos, kur galima pasikalbėti. Tai delko-gi nepasistengti prikalbinti dar neprigulinčius prie SLA. lietuvius ir lietuves? Tau juk patinka S. L. A. ir tu matai tame sau naudą, kitaip neprigulėtumei. Tai kodel tu savam pažįstamam neveliji gero? Kodel tu jo neprirašai prie savo kuopos? Ar tu jam neveliji gero, ar tu jam pavydi, kad jis apsirupins rytojaus diena — aprupins savo šeimyną. Delko-gi savąjam broliui ar seserei pavydėti? Delko nepaaiškinti, kad tai didelės svarbos įstaiga tas S. L. A. musų išeivijos gyvenime.

Musų organizuoto kuno prie SLA. yra arti 20,000 narių. Lai tik ketvirta dalis narių rupestingiau pasidarbuoja, tai užvirs tokis judėjimas Amerikos lietuvių gyvenime, kai vanduo katile. SLA. raštinė turės samdyti porą ekstra raštininkų, kad suspėjus įrašinėti į SLA. knygas naujus narius. Tą galima pasiekti be didelio pasiaukojimo ir sugaiščio nuo darbo. Tik išnaudokime tiksliai ilgus rudens ir žiemos vakarus.

Dr. A. L. Graičunas.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

126 kp., New York, N. Y.

Gruodžio 4 dieną, SLA. Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y., įvyko SLA. 126 kp. priešmetinis susirinkimas, kuris buvo gana skaitlingas. Aptarus kuopos bėgančius reikalus, paimta apkalbėjimui rengimas ateinančio SLA. Seimo, kuris įvyks New Yorke. Apsvarsčius šį klausimą, išrinkta komisija Seimo rengimui iš S. E. Vitaičio, A. B. Strimaičio, P. Bukšnaičio ir M. Gelgoto.

Toliaus buvo nominuojami kandidatai į SLA. Pildomąją Tarybą. Taipgi buvo renkama kuopos valdyba ateinantiems metams, kurion išrinkta darbštųs ir energingi darbuotojai.

Buvo skaitytas laiškas nuo 5-to apskr. sekretoriaus, kuriuomi kviečiama kuopa prie rengimo prakalbų 5-to apskr. mašruto laiku. Nutarta surengti New Yorke dvejas prakalbas ir į komisiją prakalbų rengimui išrinkta A. B. Strimaitis, V. Klastauskas ir J. Kscenaitis.

Sekantis metinis kuopos susirinkimas taipgi bus gana svarbus, nes bus išduoti kuopos valdybos raportai iš šių metų darbuotės ir finansinė apyskaita. Taigi visi nariai gerai įsitėmykite ateinantį susirinkimą, kuris įvyks 8 d. sausio, 1926 m., SLA. Raštinėje. Taipgi neužmirškite kiekvienas atsivesti nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 126 kuopos ir tuomi padaryti gerą pradžią pradedant naujus metus. Šitai primenu iš anksto, kad kiekvienas turėtumet laiko tuomi pasirupinti — savo draugus ir pažįstamus prikalbinti prirašyti prie SLA.

M. Draugeliutė,
126 kp. sekr.

50 kp., Binghamton, N. Y.

Gruodžio 1 dieną įvyko SLA. 50 kuopos priešmetinis susirinkimas, kuris buvo šauktas atvirutėmis ir skaitomas svarbiausiu šių metų susirinkimu.

Iš valdybos raportų paaiškėjo, kad kuopos iždė randasi apie $100.00. Narių esama 152 ir todel SLA. 50 kp. skaitoma viena iš didžiausių vietos organizacijų.

Ligonių esama bent keletas, daugiausiai serga moterys. Taipgi čia pat likosi įteikta keletas čekių buvusiems ligoniams.

Likosi išrinkta kuopos valdyba 1926 metams. Reikia pasakyti, kad šį sykį ir vėl valdyba tapo išrinkta iš rimčiausių vietos lietuvių ir tikimasi, kad musų kuopa bus pavizdingiausia, t. y. pirmose eilėse su rimčiausiomis SLA. kuopomis.

Į Pildomąją Tarybą nominuota rimti progresyviai kandidatai ir ištikimi SLA. nariai, kuriems pirmoje vietoje stovi S. L. A. labas, o ne partijų diktaturų reikalai. Balsavimai prėjo be didelių triukšmų su menkomis techniškomis klaidomis, kurias nekurie nariai šužiniai papildė. Bet ateityje turės buti tie dalykai geriaus pridabojami.

Vytautas.

14 kp., Cleveland, Ohio.

Musų kuopos susirinkimas įvyko 2 dieną gruodžio, vietinėje Lietuvių svetainėje. Susirinkimas buvo gana skaitlingas, nes buvo šaukiamas atvirutėmis.

Priimta 2 nauji nariai: p-lė Malvina Kazlauskaitė, vaikų skyriun ir A. Zdanis, augusių skyriun. Persikėlė J. Ambrozaitis iš 48-tos kp., Portage, Pa. Žieminio sezono komisija išdavė raportą, kuriame pareiškė, kad del nekurių priežasčių veikalas tapo permainytas nuo „Amerika Pirtyje" ant „Audra Giedroje" ir kad jau lošėjai yra beveik visi surinkti.

„Protesto" delegatas išdavė galutinį raportą ir pridavė bilą ant 2 dol., kaipo 14-tos kuopos dalį iškaščių padengimui. Raportai tapo priimti ir bila apmokėta.

Ligonių musų kuopoje buvo 6, iš kurių 3 jau atsisakė.

Toliau sekė rinkimai valdybos 1926 metams ir po daug agitavimo iš abiejų pusių ir užsipuolimo ant nekurių valdybos narių iš bolševikų pusės, eita prie rinkimų ir išrinkta didžiuma valdybos ir pastovių komisijų iš rimtų ir energingų darbuotojų. Nežiurint visų užsipuolimų, didžiuma senųjų valdybos narių ir vėl išrinkta į valdybą. Rinkimas knygiaus ir apkalbėjimas kaucijų palikta ant sekančio susirinkimo.

Po rinkimų pirmininkas užklausė ar kas nori ką kalbėti, ar turi ką naudingo kuopos gerovei, ir štai vienas politikierius pakilęs kalba: „Draugai ir draugės, mes turime apsivalyti nuo tokių, kurie kelia triukšmą musų kuopoje ir supiudę mus sau žiuri ir juokesi". Ir kaip tik musų kuopoje yra kitas tokis politikierius ir čion visi jo klauso ir todel buvo manyta, kad jie viens kitam pasakys teisybę. Bet apsivilta, nes tą visą triukšmą suvertė ant vietinio laikraščio. Bet pasidėkavojant pirmininko geram supratimui neleista tas dalykas diskusuoti, nes nebutų buvę kuopos gerovei ir tik butų kėliamas lermas apie tokį dalyką, kuris nėra visai kuopos jurisdikcijoje. Butų labai gerai, kad tie keli musų rėksniukai politikieriai susiprastų ir kooperuotų su visais, vieton kad norėti visus už nosies vadžioti. Dar keli skaitlingi šitoki susirinkimai gal jiems parodys jų vietą.

F. J. Žuris — koresp.

101 kp., Paterson, N. J.

SLA. 101 kuopa atlaikė metinį susirinkimą gruodžio 4 d. ir išrinko kuopos naują valdybą sekantiems metams. Valdybon įėjo: pirmininkė — ponia Ragauskienė, pagelbininkė — ponia Motiejunienė, turtų raštininkė — p-lė Marė Armonaitė, — P. Sakatausko augytinė, protokolų raštininkas — J. Danielius, ižd. — J. Petronis, iždo globėjos — ponios Malinauskienė ir Tacionienė. Gana linksma yra pažymėti, kad musų moterys bei merginos užima aktyvišką darbą kuopoje ir į susirinkimus atsilanko daugiaus moterų, negu vyrų.

Šiame susirinkime kuopos nariai suaukavo $16.00 jaunam musų kuopos nariui J. Jonikai — moksleiviui. J. Jonikas mokinasi medicinos — ant gydytojaus ir jau už 2 metų užbaigs mokslą. Šis jaunas musų moksleivis turi nepaprastą gabumą moksle, tik visa bėda tame, kad yra suvis neturtingų tėvų vaikas, todel patersoniečiai aukauja kiek tik galėdami, turėdami viltį netrukus susilaukti gabų gydytoją.

Kuopa nutarė surengti šio mėnesio 20 d. prakalbas su SLA. 5-to apskričio pagalba.

Šiame gi susirinkime turėjome nominacijas į SLA. Pildomąją Tarybą. Musų triukšmingi politikierėliai smarkiai rėkė, kad esą dabartinė P. Taryba netinka, girdi ji griauja kuopas ir apskričius, duoda pinigus „Vienybei" ir tt. Bet pareikalavus, kad musų rėksniai prirodytų kurias kuopas bei apskričius Pildomoji Taryba sugriove, tuomet „viską žinantis" J. Dulkis nosį nuleido ir nutilo, bet griebėsi skaityti vardus „Laisvės" štabo pateiktus ir agitavo, kad visi nominuotų, kaipo gerus ir „razumnus" draugus.

Agitacija už vieną ar kitą žmogų į bile kokį komitetą yra paprasta, bet melas, šmeižtai, tai jau yra nešvariausia „politika" musų triukšmingųjų politikierėlių, kurie vergiškai klauso komunistinės spaudos įsakymų.

P. Girninkas.

Nuo redakcijos. Visgi gana keista, kad oficialiame kuopos susirinkime leidžiama laužyti SLA. Konstitucija ir kuopa nieko nedaro su tokiais savo nariais, kurie stačiai akyplėšišku budu net inkriminuojančiai šmeižia SLA. viršininkus. Nejaugi kuopa nežino, kad SLA. Konstitucija draudžia šitai daryti. Pagaliau, nejaugi tie šmeižikai nežino, kad pereitas SLA. Seimas griežtai įsakė Pildomąjai Tarybai tokius šmeižikus be jokių ceremonijų braukti laukan iš SLA. Musų nuomone, SLA. kuopos privalėtų sudrausti tokius savo narius, kurių partijinės ambicijos eina net taip toli, kad nesiskaito nė su SLA Konstitucija, nė su Seimų nutarimais.

323 kp., Glendale, Pa.

Mųs kuopai sekasi gana gerai. Nuo pat susitvėrimo auga nariais ir randa prijautimo vietos lietuviuose. Nėra to susirinkimo, kad negautumem keletos naujų narių ar tai į vaikų skyrių, ar tai į didžiųjų.

Praėjusiam susirinkime, laikytam lapkričio 22 d., gavome net 4 narius į didelių skyrių, 2 vyru ir 2 moteris. Į mųs kuopą rašosi net čielos šeimynos, pavizdžiu Geležauskų šeimyna. Pats Geležauskas kol dar nieko nežinojo apie mųs kuopą ir matydamas reikalą prigulėti prie tokios organizacijos kaip SLA., buvo nuvažiavęs į Bridgeville ir prisirašė prie 90 kuopos. Bet kuomet pasitaikė progos jam dalyvauti mųs vakarienėje spalių 18 d. ir sužinojo, kad mųs kuopa gyvuoja toje apylinkėje kur jis gyvena, tai į sekantį kuopos susirinkimą atsivedė savo moterį ir dukterį ir prirašė prie mųs kuopos. Sakė, kad ir pats persikelsiąs į mųs kuopą. O su Geležauskų šeimyna juk ne išimtis. Mųs kuopoje yra ir daugiau tokių šeimynų, kurios priklauso prie mųs kuopos nuo didžiausio iki mažiausio šeimynos nario.

Šiame susirinkime nutarta surengti balių Kalėdų antros dienos vakare, gruodžio 26 d., APLA. 3 kuopos svetainėje. Mat norime linksmai laiką praleisti užbaigiant Kalėdų šventes ir prie linksmos muzikos smagiai pasišokti. Tikimasi turėti svečių ir viešnių apščiai, nes mųs nariai deda daug pastangų, kad viskas butų kuogeriausiai prirengta.

SLA. narys.

21 kp., Detroit, Mich.

Gruodžio 6 d. įvyko 21 kp. susirinkimas, į kurį narių atsilankė virš dviejų šimtų, nes buvo rinkimas kuopos valdybos sekantiems metams, tai tuomi visi labiausiai susidomėjo. Antras dalykas, tai turėjo buti išrištas klausimas reikale prisidėjimo prie L. S. Bendrovės. Todel didžiuma narių ir stengėsi dalyvauti šiame susirinkime, kad atidavus savo balsą už tinkamus kandidatus į kp. valdybą ir išreiškus savo nuomonę kaslink prisidėjimo prie L. S. B-vės. Tai yra geras dalykas, kad kp. nariai stengiasi kiek galint dalyvaut tokiuose svarbiuose kuopos susirinkimuose, tik visa bėda tame, kad musų kuopoj netruksta triukšmadarių. O tais triukšmadariais yra sufanatizuoti komunistinės spaudos politikierėliai, kurie visuomet pasižymi savo politika ne SLA. labui.

Kadangi 1 d. lapkričio laikytam kuopos susirinkime kuopa išrinko 3 delegatus į konferenciją surengimui protesto mitingo prieš Lietuvos valdžią. Šią konferenciją šaukė koks tai D. L. D. Sąryšis ir kuopa nutarė dalyvauti toj konferencijoj, pasiunčiant savo delegatus, tik su ta išlyga, kad toj konferencijoj dalyvautų tik čarteruotos draugijos. Na ir šiame susirinkime perskaičius lapkričio mėn. susirinkimo protokolą pasirodė, kad tas tarimas neužrašytas ir kp. pirmininkui paklausus susirinkimo ar visi sutinkat kad protokolas butų priimtas kaip parašytas, buvo pastebėta, kad protokolas butų priimtas su pataisymu, pažymint aukščiau minėtą tarimą. Viskas but buvę gerai, jei ne pirmininkas, bet jis matydamas, kad niekas nieko nesako, tai pats šoko ginti, kad tokio tarimo nebuvo. Na, ir pirmininką pasekė jo kolegos ir pakėlė triukšmą. Visuose kampuose pradėjo rėkt ir kadangi pirmesniam susirinkime daugelis narių nedalyvavo ir nežinojo ar tokis tarimas buvo ar ne ir kadangi politikieriai iš anksto prie to buvo prisirengę, susiorganizavę, tai jiems ir pavyko laimėti. Žinoma, tą „klaidą" padarė užrašų raštininkas su pirmininko patarimu, kadangi raštininkas yra jo plauko žmogus.

Vėliaus prieita prie delegatų raporto iš draugijų konferencijos reikale surengimo protesto mitingo prieš Lietuvos valdžią. Vienas iš delegatų raportuoja, kad du delegatai apleido konferenciją ir sako mes apleidom todel, kad pildėme kuopos nutarimą, kad butų kviečiamos tik čarteruotos draugijos. Tuo tarpu konferencijoj pasirodė

kas kita. Netik kad dalyvavo nečarteruotos draugijos, bet tulos draugijos net visai nebuvo kviestos. Po to atsistoja kitas delegatas, vietinių komunistų „popiežius" ir suriko, kad jis vienas atstovauja kuopą ir vistiek kuopa turės prisidėt prie padengimo lėšų protesto mitingo surengimui, nepaisant, kad du delegatai ir apleido konferenciją, nes jie, girdi, yra ignorantai ir nenori skaitytis su bolševikų patvarkymais (plojimas jo kolegų). Po to kalba trečias delegatas ir nurodo, kad kuopa negali dalyvauti, kadangi kuopos delegatai nedalyvavo toj konferencijoj, o vienas delegatas negali jokių žingsnių kuopos vardu daryti, kuomet didžiuma delegatų apleido tą konferenciją. Ak tu galybe barščių kas pasidarė! Sukilo visos komunistinės širšės ir visuose kampuose kai pradėjo zirst, cypt, baubt, kojoms trypt, net sienos pradėjo drebėti. Tuli nariai persigandę pradėjo bėgt laukan, vieni manė, kad jau užėjo bolševikų revoliucija, o kiti manė, kad tai kokie laukiniai žmonės įsiveržė į svetainę. Visoko esu matęs, bet šitokio pasielgimo nesu matęs tarpe žmonių, kurie nors kiek nusimano apie žmoniškumą ir civilizaciją.

Tai mat prie ko žmonelius priveda komunistinė „apšvieta"... Net sarmata ir žmogui prisiminti apie tokius sufanatizuotų žmonių pasielgimus ir kartu gaila darosi žiurint į tokius nelaimingus žmones, kad jie taip žemai nupuolę. Patartina nors kiek šviestis ir lavintis, kad pažinus kas yra žmoniškumas ir civilizacija. Mėginate kalbėt apie žmoniškumą ir žmoniškus jausmus, bet patys apie tai neturite nė mažiausio supratimo. Gėda jums už tokį biaurų pasielgimą!

Tėvynainis.

---

158 kp., Springfield, Ill.

Musų kuopos susirinkimai labai neskaitlingai narių lankomi ir tam priežastys visai aiškios. Mat musų kuopą valdo SLA. 9-to apskričio valdonai ir jų vienas visus reikalus diktuoja, o jo keli pasekėjai pritaria ir taip viskas eina. Jei kuris ne jų pritarėjų nori gauti balso, tai neduoda ir su narių pareiškimais visiškai nesiskaito. Delei šitos priežasties nariai ir nelanko susirinkimų, nes jau ne vieną teko girdėti kalbant, kad esą nėra kas veikti susirinkime, nes balso negauni, o jau mums nusibodo komunistinių politikierių nuolatinių antifonų klausyti. Todel esą geriau aš tik užsimokėsiu mokesnius ir susirinkimų nelankysiu, nes nėra jokios naudos, kad į tuos susirinkimus lankaisi.

Ir štai musų kuopos susirinkimai visiškai neskaitlingi. Jei atsilanko 30 narių, tai labai daug ir tas atsitinka tik tuomet, jei yra koki svarbus balsavimai. Ir šitas parodo, kaip įvairus partijų politikieriai sudemoralizuoja SLA. narius ir juos atšaldo nuo susirinkimų lankymo. Pavizdžiu, kartais jei kuris narys užmano ką nors surengti kuopos labui, tai klausyk musų valdonai pareiškia, kad tai surengs 9-tas apskritys ir taip pasilieka. O musų kuopos iždas tuščias ir prisėjus bent kokiam išmokėjimui nėra iš ko nei bilų apmokėti.

Net ir negarsina susirinkimų organe, nors buvo nutarta praeitus du susirinkimu pagarsinti organe „Tėvynėje". Vienas visai nepagarsintas, o kitas pagarsintas jau po susirinkimui. Tai vis savo rušies diktatura. Vienok tie musų valdonai nesidrovi kaltinti ir nepamatuotai šmeižti SLA. viršininkų, kad esą Centras ir organas nesiskaito su kuopos reikalavimais ir netalpina kuopos pranešimų. Jei Centras talpina kitų kuopų pranešimus, tai kodel jau netalpinta musų 158 kuopos pranešimų, jei tik jie butų laiku pasiųsti į Centrą.

Todel kyla klausimas, ar gali užimti kuopos valdybos vietas toki žmonės, kurie nesiskaito nei su organizacijos įstatymais, nei su kuopos nutarimais ir dar nuolatos šmeižianti SLA. Centro viršininkus? Apie šitai turėtų pagalvoti patys 158 kuopos nariai ir labai laikas apie tai pagalvoti.

Keliauninkas.

NEKROLOGIJA.

A. A. Vincas Burdulis,

narys SLA. 68 kuopos pasimirė 21 d. lapkričio po ilgos ligos, kuri tęsėsi suvirš tris metus.

Velionis Vincas Burdulis paėjo iš Suvalkijos, Punsko parapijos, kaimo Kampučių. Į Ameriką pribuvo 1898 metais ir pirmiausia apsigyveno Plymouth, Pa. Wilkes Barre apylinkėj išgyveno 27 metus. Į SLA. 35 kuopą įstojo 8 d. rugpiučio, 1915 metais, vėliaus persikėlė į 68 kuopą ir čionai pasimirė. Velionis buvo geras narys ir visų mylimas, užtad ir 68 kuopa nupirko gyvų gėlių gražų vainiką ir kuopos nariai grabą ir gėles nešė laidotuvėse.

Velionis Vincas paliko moterį Oną Burdulienę, vedusę dukterį Oną Lukašiavičienę, kuri gyvena Detroit, Mich., sunų Petrą ir dvi dukteris — Margarietą ir Eleną, kurios gyvena sykiu su motina Lee Park, Pa. Laidotuvėse dalyvavo didelis burys giminių ir pažįstamų ir 68 kuopos nariai. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis prieš velionio norą, nes jis kalbėjo, kad norįs buti palaidotas ant Lietuviškų Tautiškų Kapinių. Bet sueję giminės nusprendė kitaip ir tapo palaidotas ant lietuviškų katalikiškų kapinių, Kingston, Pa.

Ilsėkis ramiai brangus Drauge — lai buna lengva šios šalies žemelė.

F. G. Kupstas.

A. A. Adomas Juknis,

narys SLA. 4 kuopos iš Sioux City, Iowa, po ilgos ligos ir kentėjimų lapkričio 18 d., 1 valandą po pietų, persiskyrė su šiuo pasauliu šv. Juozapo ligonbutyje. Velionis Juknis prigulėjo prie SLA. per 12 metų ir visuomet buvo ištikimas savo organizacijai ir visiems lietuvių reikalams. Nors velionis Juknis buvo tautiškų pažiurų žmogus, bet mokėjo sutikti su visais. Kur tik kada kokis reikalas lietuvių buvo, velionis pirmas stojo prie tų reikalų. Gaila, labai gaila žmogaus, kuris pasimirė sulaukęs vos 41 metų.

Velionis iš pradžių buvo paprastu darbininku, vėliaus užsidėjo biznį — grosernę ir per 13 metų labai buvo prisirišęs prie savo darbo. Bedirbdamas apsirgo ir daktarai kankino per 6 mėnesius, padarė tris operacijas ir pagaliaus mirė. Paliko nuliudime moterį ir penkis kudikius — dvi dukteri ir 3 sunus. Vyriausia Marijona 12 metų ir jauniausias Kazys 2 metų. Amerikoj paliko vieną seserį — Bujokienę, o Lietuvoje du broliu. Iš Lietuvos paėjo Jogvylų kaimo, Lidakių parapijos, Ukmergės apskr.

Velionis gavo daug gražių gėlių vainikų ir gražiausis vaikikas buvo nuo SLA. 4 kuopos, baltų rožių su velionio vardu. 4-ta kuopa taipgi davė 6 vyrus karstui nešti. Ir lapkričio 20 d. su bažnytinėm apeigom likosi palaidotas Mt. Calvary kapuose. Ilsėkis brangus drauge, tegul tau bus lengva šaltoji Amerikos žemelė.

Viktoras Valeika.

A. A. Antanas Sarpalius,

narys SLA. 95 kuopos iš Coal Centre Pa., persiskyrė su šiuo pasauliu 16 d. lapkr., 1925 m. Velionis paėjo iš Lietuvos Vilkaviškio apskričio, kaimo Skriaudūpio. Šioj šaly išgyveno suvirš 20 metų. Buvo vedęs ir paliko savo moterį, kuri pastaruoju laiku buvo atšalus nuo jo, dvi dukteri ir vieną sunų. Taippat brolį Kazimierą ir tolimesnių giminių. Nors nevisi dalyvavo laidotuvėse, bet laidotuvės buvo iškilmingos. Sirgo tik 8 dienas.

Velionis prisirašė prie SLA. 7 d. rugsėjo, 1919 m., budamas 37 metų amžiaus, ant 600.00 dolerių apsaugos. Taipgi prigulėjo prie vietinės A. P. L. A. 29 kp., todel abi draugijos ir atidavė velioniui paskutinį patarnavimą. Nupirko po gyvų gėlių gražų vainiką ir skyrė po tris grabnešius ir grabnešiam automobilių davė. Brolis Kazimieras taipgi nupirko puikų vainiką. Pagaliau ir velionio žmona neatsiliko ir nupirko gyvų gėlių vainiką. Laidotuvės įvyko 19 d. lapkr., su bažnytinėm apeigom. Palaidojom Kalvarijos kapuose, Coal Centre, Pa.

Iš velionio gyvenimo daug nerašysiu, tik tiek turiu priminti, kad velionis buvo labai tykaus budo žmogus ir net sulig savo gyvenimo buvo perdaug lėtas. Skaitymu neužsiėmė, nes nemokėjo skaityti. Vedės išgyveno apie 20 metų ir susilaukė dvi dukteris ir vieną sunų. Mažiausis dabar turi apie 11 metų.

Apie trys metai atgal sugriuvo jo šeimyninis gyvenimas ne iš jo kaltės ir per tą laiką velionis daug nukentėjo ir vargo panešė pats vienas globodamas savo mylimus vaikelius. Net ir pasimirė vien delto, kad nebuvo kam tinkamai velionį prižiurėti. Sunkiai sirgdamas ir turėdamas viršaus 100 laipsnių kraščio atsikėlė iš lovos pečių pakurti ir tuo metu baisiai peršalo, gavo plaučių uždegimą ir tuojaus pasimirė...

Ilsėkis ramiai mielasis Drauge šaltos žemelės prieglobstyje. Gal dabar Tavęs jau nekankina sielos skausmai, kuriuos tu kentėjai budamas gyvu.

Vietinis draugas.

A. A. Zigmas Norvilas,

narys SLA. 188 kuopos iš Royalton, Ill., persiskyrė su šiuo pasauliu lapkr. 24 dieną, šių metų. Mirties priežastis — apsidegino su gesolinu. Velionis gyveno ant ukės ir tą nelaimingą dieną rengėsi prie skerdimo kiaulių ir kurdamas ugnį per klaidą užpylė ant ugnies gesoliną ir mirtinai apsidegino. Po 10 valandų baisiose kančiose mirė, palikdamas dideliam nuliudime savo moterį ir šešis sunus. Taipgi paliko vieną brolį Lietuvoje ir tris seseris Amerikoje, kurių dvi dalyvavo velionio laidotuvėse. Velionis turėjo dar daugiau giminių Amerikoje, tad jei kurie norėtumet susižinoti su velionio šeimyna, rašykite šiuo adresu: J. Norvilienė, Box 297, Royalton, Ill.

Lai buna lengva Jam ilsėtis šaltoje žemelėje.

Draugas.

A. A. Pijušas Mičiulis,

narys SLA. 82 kuopos iš Pana, Ill., pasimirė lapkričio 2 d., š. m., nuo mirtino sužeidimo angliakasyklose. Velionis Mičiulis su savo pusbroliu Vincu Barausku gavo darbą Pana Coal kompanijos Nr. 1 kasykloje ir minimą dieną buvo pradėję dirbti savo naujam darbe. Apie 4 val. po pietų jie užtaisė šuvį ir prasidėjus šaudymui ir jie uždegė, bet per klaidą ar neapsižiurėjimą jie gerai nenugirdo savo šuvio ir tuojaus ėjo pažiurėti ar šuvis gerai atliko savo darbą. Bet ant nelaimės šuvis dar buvo neiššovęs ir jiems prisiartinus eksplodavo ir vietoje užmušė velionį Barauską, o velionis Mačiulis dar rastas gyvas, vienok jau be sąmonės ir išgyvenęs vos 11 valandų pasimirė.

Velioniai buvo pusbroliai, kartu dirbo ir geriausiam sutikime sugyveno. Buvo tykus ir geri vyrai ir abudu buvo vedę ir sutikime gyveno su savo šeimynomis. Velionis Mičiulis priklausė prie SLA. 82 kuopos ir Angliakasių Unijos lokalo 721. Paliko dideliam nuliudime savo mylimą moterį ir dvi dukteris. Taipgi seserį ir švogerį Česnus Amerikoje ir abu gyvu tėvu ir brolį Lietuvoje.

Velionis Barauskas prie SLA. neprigulėjo, vienok prigulėjo prie dviejų vietinių draugijų ir Unijos to paties lokalo. Paliko dideliam nuliudime savo mylimą žmoną ir vieną dukterį. Taipgi turėjo brolį Izidorių ir seserį Marę Vainauskienę Amerikoje, kurie dalyvavo laidotuvėse ir Lietuvoje paliko vieną brolį.

Tapo palaidoti abudu drauge viena diena be bažnytinių apeigų. Laidotuvėse dalyvavo visos draugijos ir unijos abudu lokalai, prie kurių velioniai prigulėjo. Velienių moterys taria visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir suteikusiems patarnavimą širdingiausį ačiu!

Lai buna lengva musų mylimiems Draugams ilsėtis šios šalies pilkoje žemelėje.

V. Adomaitis,
SLA. 82 kp. sekr.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to apskričio 13-to suvažiavimo, kuris įvyko 1 dieną lapkričio, 1925 m., Liberty svetainėj, Zeigler, Ill.

Suvažiavimą atidarė apskr. pirmininkas F. Šaučiulis 10:30 val. ryte. Iki komisija sutvarkė mandatus, užkviesta pakalbėti delegatai J. Leonaitis ir J. Bernotas. Kalbėtojai pasakė daug naudingo SLA. ir 12-tam apskričiui.

Mandatų komisija raportuoja, kad šiame suvažiavime dalyvauja 31 delegatas nuo 7 kuopų, atstovaudami 478 narius.

Raportas priimtas.

Apskričio valdybos nariams suteikta sprendžiamas balsas, svečiams patariamas.

Skaitytas protokolas praeito suvažiavimo ir dviejų posėdžių apskr. valdybos ir su pastabomis priimti.

Raportai apskričio valdybos priimti su papeikimu.

Pirmą sesiją uždarė 1:15 val. po pietų pirm. J. Strupinskas.

Antrą sesiją atidarė pirm. J. Strupinskas 2-rą val. po pietų. Delegatai pribuvo visi.

Delegatų raportai:

308 kp., Zeigler Ill., narių turi 130, palaiko vaikų lietuvišką mokyklėlę, veikimas vidutiniškas, išde — $100.00.

191 kp., W. Frankfort, Ill., narių — 171; nuo 1 d. balandžio iki lapkričio surengė du baliu, du pikniku, pelno liko $149.-44. Iš iždo aukauta K. Induliui $15.00, Našlių ir Našlaičių Fondan $10.00, nukentėjusiems nuo audros $25.00, išde yra $253.56; naujų narių prirašyta 22.

181 kp., Herrin, Ill., narių — 33, lanko susirinkimus, surengta 1 balius, $35.00 yra išde.

156 kp., Benton, Ill., narių — 60, iš priežasties bedarbės parengimų nebuvo, išde — $30.00.

161 kp., Christopher, Ill., narių — 25, maža kolonija — veikimas silpnas.

180 kp., Buckner, Ill., narių— 31, delegatai neraportavo.

188 kp., Royalton, Ill., narių — 28, kolonija maža — pramogų nerengiama.

Raportai priimti.

Laiškas nuo Apšvietos Komisijos nario Pr. Bajoro priimtas, svarstymas atidėtas prie naujų reikalų.

Kuopų įnešimai:

308 kp. 1) Permainyti laikas suvažiavimų, vietoj balandžio ir spalių mėn. į sausio ir liepos mėn. 2) Kad apskričio suvažiavimas paskirtų vietą sekančiam suvažiavimui, o ne referendumu. Įnešimai priimti.

Nutarimai:

1. Šio suvažiavimo atliktas darbas turi buti pasiųstas į organą „Tėvynę" spaudai.

2. Rengtis prie ateinančio S. L. A. Seimo kam yra galima.

3. Rengti prakalbų maršrutus pavesta apskričio valdybai.

4. Protokolai praeitų dviejų suvažiavimų įrašyti į kitus lapus su rašalu pavesta apskričio raštininkui.

5. Kad apskričio pirmininkas ateityje neleistų raštininkams su paišeliu rašyti į knygas.

6. Sekančiam suvažiavimui vieta — Herrin, Ill.

7. Apskričių Sąryšis likviduoti.

8. Apskričio knygų sutvarkymas pavestas 308 kp., Zeigler, Ill.

9. Svetainės randa už laikytą suvažiavimą sugrąžinta į vietinę kuopą.

10. A. Janelaičiui išlaidos apskričio reikaluose atmokėta — $2.50.

Rinkimai:

Mandatų komisija: P. Deveikis, J. Strupinskas, J. Tilindis.

Įnešimų ir rezoliucijų komisija: J. Tilindis, A. Kuklierius, V. Kisielius.

Suvažiavimo pirmin. — J. Strupinskas, pagelbininku — V. Rugienius, rašt. — F. Šaučiulis, pagelbininku — J. Vainauckas.

Apskričio raštininkui A. Leitonui atsisakius, jo vieton išrinktas J. Bernotas.

Perstatyti šie delegatai į 12-to apskričio valdybą 1926 m.: Ant pirmininko: J. Strupinskas, J. Tilindis, J. Vainauskas. Ant raštininko: F. Šaučiulis, J. Vainauckas, L. Lastauskas. Ant pirm. pagelb.: V. Rugienius, K. Kubilius, L. Lastauckas. Ant iždininko: J. Belskis, A. Kuklierius, K. Matuliokas. Ant organizatoriaus: A. Janelaitis, J. Bernotas, A. Uksas.

Apleido suvažiavimą delegatai iš Royaltono 3:40 val. po pietų, iš Christopher 5 val. po pietų.

Rezoliucija prieš Lietuvos valdžią ir rezoliucija SLA. Pildomąjai Tarybai priimta taip, kaip gauta nuo rezoliucijų komisijos.

Apskričio išde yra $76.09.

Suvažiavimą pirmininkas uždarė 6 val. vakare.

Raštininkas — **F. Šaučiulis.**

P. S. Suvažiavimo pirmininkas nepasirašė po protokolu, nesutikdamas su tuo, kad protokolas nesutvarkytas sulig dienotvarkio. Delei sumažinimo vietos organe sutvarkiau sulig skyrių. Protokolų knygoje bus smulkmeniškai surašytas ir sulig dienotvarkio sutvarkytas. **F. Š.**

Protesto Rezoliucija.

Laikytame 12-to apskričio suvažiavime 1 d. lapkričio, 1925 m., Liberty Hall, Zeigler, Ill., atstovai, atstovaudami 475 S. L. A. narius protestuojame prieš Lietuvos valdžią, kuri laiko uždarius kalėjimuose Lietuvos nekaltus darbininkus ir pasiryžusi nekuriuos iš jų nužudyti (?! **„T. Red.**).

Taipgi protestuojame prieš Lietuvos valdžią, kuri uždraudžia darbininkams laisvę žodžio ir susirinkimų ir uždarinėja Lietuvos darbininkų laikraščius.

Rezoliucija SLA. Pildomąjai Tarybai.

Laikytame 12-to apskričio suvažiavime 1 d. lapkričio, 1925 m., Liberty Hall, Zeigler, Ill., atstovai, atstovaudami 475 SLA. narius, mes reikalaujame SLA. Pildomosios Tarybos, kad 6-to apskričio konstitucija butų pataisyta, kuri skirsto SLA. narių nuomones, ypatingai tą punktą, kuris sako, kas bus komunistų šalininkas, tas bus spenduojamas. Čia aišku, kad pamatinė konstitucija laužoma.

Rezoliucijų komisija:

J. Tilendis,
V. Kisielius,
A. Kuklierius.

„KANDIDATAS".

Dr. Graičunas teikėsi ir man atsiųsti iš „Varpo" iškarpas, vis su „piršimu" reformų Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, kas duoda man pagrindą manyti, kad Dr. Graičunas yra tų reformų „tėvas", „Varpas" „motina".

1. Perkelti Susiv. Centrą į Chicagą, kur gyvena 100,000 lietuvių, kurie tada prisirašys prie Susivienijimo.

Kėlimas Centro bent kur priguli nuo narių valios — referendumo ir Seimo. Čikagiečiai, norėdami Centrą turėti, gali. Tegul tiktai prirašo prie Susiv. penktą ar nors dešimtą dalį visų narių ir už tai balsuoja — tai turės. Kitaip nukėlimas Centro Chicagon jokių stebuklų nepadarys. Dabar iš tos didžiulės kolonijos prie Susiv. nepriguli nė du tukstančiai narių.

2. Skolinti Susiv. pinigus su „komisu", kaip daro kiti skolintojai imdami nuo 2½ iki 4% komiso, iš ko per 10 metų įplauktų apie $50,000 ir tas „komisas" yra skaitomas „lengvomis sąlygomis".

Kad „komisą" imti, tai reikalinga narių — kuopų ir Seimo nutarimas. Bet aš pirmasis neskolinsiu, o Dr. Graičunas irgi iš meilės Susiv. nemokės „komiso", jei galima gauti bankoje be klapatų visokeriopas sumas už 5½%. Jei chicagiečiai bankieriai lupa „komisą", tai jie yra lupikai ir to jau negalima vadyti „lengvomis sąlygomis" Skolininkai moka „komisus" tiktai bėdos prispirti. Išeina, kad Dr. Graičunas nori ir Susiv. pastatyti lupikų eilėje. Rodymas $50,000 laike 10 metų yra „dailus patiešijimas". Ir kita, kada skolininkas moka „komisą", tai kartais ir užstatą palieka skolintojui. Dr. Graičunas butų gavęs pliusą, sumanydamas, kad Susiv. savo nariams skolintų pinigus lengvomis sąlygomis — po 4½ ar 5% ir be „komiso", tai butų naudingas darbas nariams ir patrauktų visus chicagiečius prisirašyti prie Susivienijimo.

3. Dr. Graičunas reikalauja, idant Susivienijimas butų naudingas visiems Amerikos lietuviams. Esą, Susiv. teikiama pašalpa ne visiems prieinama.

Susivienijimas bus visiems naudingas, kaip visi prie Susiv. prigulės. Pašalpos niekad negaus tokie, kurie nėra nariais. Ką pasakytų pats Dr. Graičunas, jei pašalpos butų duodamos ne nariams?

4. Kultura. Prezidentas kaltas — neturi sugabumo ir tt.

Kulturai reikia pinigų, o Rockefellerių neturime. Dr. Graičunas juk praktišką patyrimą turi su „Gydytoju". Jei kiekvienas lietuvis kulturos kėlimui aukotų bent po dolerį metuose, tai butų kas kita.

5. SLA. valdyboje esą žmonės, nesuprantanti dalykų.

Bukite kantrus daktare. Dabar nominacijos ir bus rinkimai naujos valdybos, bus Seimas— išrinksime, suprantančius. Šią valdybą išversti kaip rankovę negalima.

6. SLA. Prezidentas, ponas Gegužis, neturi planų, neatsako už savo darbus, delko SLA. tik žlugimo galima laukti.

Tiesa, kiekvienos organizacijos prezidentas yra galva organizacijos kuno. P. Gegužio planas yra Konstitucija ir Seimų nutarimai. Kitoki planai jam neleistini. Susiv. ugdinimas buvo, yra ir bus narių — kuopų darbu. Prezidentas juk negali aplinkui keliauti prirašymui narių. Davimas Prezidentui $100 algos savaitėje ir nieko negelbės. Apie žlugimą negali buti nė kalbos, nes Susiv. nariais ir turtu normaliai auga.

Tiesa, kad tokiai organizacijai su turtu $740,000 reikia gero šeimininko, ir tame kreditą turi p. Gegužis, dabartinis Prezidentas. Jeigu Dr. Graičunas turi geresnį kandidatą į prezidentus, tai kam tokio neparodė — nepaskelbė? Ir galiu išpranašauti, kad iš busimų rinkimų į prezidentus p. Gegužis ir vėl pareis su dideliu kaupu.

Dr. Graičuno propaganda yra tiktai klaidinimas Susiv. narių politikierių naudai. Politikieriai už Dr. Graičuną nebalsuos, nes jie turi viešai pasistatę savo kandidatą. Trečios partijos nėra. Tad klausimas: kam Dr. Graičunas dirba?

„Varpo" redakciją, visų Dr. Graičuno nesąmonių „motiną" pateisinu, nes už tai Kaulakis „kaltas".

Labai apgailiu, kad Dr. Graičunas su „Varpu" pasileido į atbulą pusę, vietoje prirašyti bent kelis tukstančius chicagiečių prie Susivienijimo, kas reikštų paskubėjimą perkraustymo Centro į Chicagą ir laimėjimą Susiv. prezidenturos, kad galėtų įvesti Susivienijime jų peršamas komisų ir didelių algų reformas.

P. Mikolainis,
188—190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

Kuopu Susirinkimai

Pittsburgh, Pa. SLA. 40 kuopos metinis susirinkimas įvyks 20 d. gruodžio, L. M. D. svetainėj, 142 Orr gatvės, 2 val. po pietų. Visi nariai ir narės malonėkite skaitlingai susirinkti į sekantį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus nominuojami kandidatai į SLA. Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1926 metams. Neužmirškite užsimokėti užvilktus mokesnius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 40 kuopos.

P. Savickas — sekr.

Muskegon, Mich. SLA. 252 kuopos ekstra susirinkimas įvyks 27 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėj. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Taipgi bus nominuojami kandidatai į SLA. Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1926 metams. Neužmirškite užsimokėti ir užvilktus mokesnius.

A. Kaminskas — sekr.

Paieškojimai

1. Povilaitis Jurgis, 1920 metais gyvenęs Bostone. Turime jam svarbių žinių apie jo motiną Lietuvoje.

2. Greibus Juozas, atvykęs Amerikon 1910 metais ir buk gyvenęs Elizabeth mieste (Pennsylvanijos ar New Jersey valstijoje).

Ieškomieji arba kas apie juos žinantis prašoma atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate,
38 Park Row, New York, N. Y.

Aš Karalima Zaleckienė-Packevičiutė, paieškau savo vyro Adomo Zalecko, kuris paeina iš Pivašunų, Butrimonių valsčiaus, Alytaus apskričio. Aš atvažiavau į Ameriką 8 d. kovo, 1925 m., 20 metų atgal jis gyveno Bostone, Mass. valstijoj. Malonėkie atsišaukti pats arba jei kas apie jį žinote, malonėkite pranešti žemiau paduotu antrašu, o aš busiu labai dėkinga jumis.

KARALINA ZALECKIENĖ,
311 South Ave., Du Bois, Pa.

Į Lietuvą ir iš Lietuvos
PER BREMENĄ
Ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo
COLUMBUS
arba ant bile laivo šios linijos.
Tiktai 8 dienos ant vandenio
Puiki trečia kliasa — vien kajutos.
Nupigintos laivakortės į abi pusi.
Del informacijų kreipkitės prie
NORTH GERMAN
LLOYD
32 Broadway, NEW YORK
arba pas bile vietinį agentą

SUNKIUOJU KELIU

(Atviras laiškas mano draugams Amerikoje)

Rašo Jonas Butėnas.

Jau dešimt dienų praėjo nuo laimingiausios dienos mano gyvenime, tai buvo spalių 30 d. Tą dieną debiutavau operoj „Fauste" Valentino rolėje, Paliteamo Garibaldi teatre, Palermo, Italijoj. Ligi šiai dienai aš buvau džiaugsmu apsvaigęs ir tik dabar pradedu atsigauti ir galėsiu šį tą apie savo pasiektą tikslą pasakyti.

Spalių 30 dieną nusirito nuo mano krutinės milžiniškas akmuo, kuris slėgė mane nuo 1916 metų. Mat tuomet aš nusprendžiau tapti operos artistu. 1916 metais atvykęs iš Mahanoy City, Pa., į Brooklyną ir tą patį metą nuėjau išgirsti operą — Metropolitane. Tą vakarą kažin koks stebuklingas jausmas manyje apsireiškė, nes pirmiau nebuvau girdėjęs panašios muzikos ir tokių dainininkų. Muziką aš labai mylėjau iš pat mažens. Musų bažnyčioje (Kelmėje) buvo maži vargonėliai, bet gana skardųs. Aš jų visuomet klausydavau su didžiausiu malonumu ir net bijodavau, kad neatsitiktų kas su jais, nes tuomet ims kelias dienas kol pataisys. Net ir Amerikon išvažiuojant gaila man buvo palikti mamytė ir tie vargonai. Kitko aš neturėjau, ko reikėtų gailėtis. Ir kasyklose dirbant man vis užė tie vargonai ir tarsi girdėjau jų liudną melodiją...

Milžiniška Metropolitan Operos orkestra ir artistai, mane padarė amžinu muzikos mylėtoju — jos tikru vergu. Visą metą galvojau kas čia per stebuklai ta muzika. Vieną kartą klausiu musų žinomo muziko Ks. Strumskio, o jis sako:

— Labai sunkus darbas — darbininkui žmogui beveik neprieinamas. O juo labiau, kad iš pat mažens nėsi mokinęsis. Dabar žiurėk (jis sako) kokios tavo rankos!.. Tau tik kalviu but, o ne pianą mokytis. — Patraukė kelis kartus pypkę, nuputė dumą ir po ilgos pauzos sako: — Gali mėginti; bus kas — gerai, o ne — tai daug nenustosi.

Čia buvo didelis man paraginimas. Aš tuojaus nusipirkau pianą ir (Kazio Kriaučiuno, brooklyniečio artisto) paprašiau, kad jis man paaiškintų ką su juo daryti. Jis atėjo ir pirmiausiai pasižiurėjo į mano rankas ir nusijuokė. Ir dabar matau jo tą šypsą. Bet jo šypsa ne ironiška, ne užgaunanti. Jis širdingai papasakojo, paaiškino ką pianas reiškia ir kam reikalingi tie juodi ir balti „šitie". Jis sako, jie vadinasi klevišiais, o ne „šitie"; tu asile ligi šiol nei to nežinai ir chore giedi. Jis gerai išaiškino po kelis kartus nuo do ligi do juodus ir baltus klevišius ir aš gerai supratau — jaučiaus daug išmokęs. Sako, tu gerai supranti, bet kas bus su tais tavo pirštais? Jis šypsodamasis išėjo ir man uždavė didelį rupestį; mat protas dirba — rankos ne!

Už kiek laiko nuėjau pas p. Strumskį imti pamokų ant piano. Jis sako: „Matai kaip aš spėjau, kad bus sunku įsprausti pirštą tarp juodų klevišių". Ir kur čia nebus sunku, kad vienas pirštas uždengia tris klevišius. Tuomet susikirtau su p. Strumskiu, nes aš tikrinu kad man užtenka mokėti skambint baltais klevišiais, o jis mane iškvailino ir tas man labai nepatiko. Nėjau pas jį per kelias savaites. Paskiau sumaniau mokytis vargonininku ir vėl pas p. Strumskį traukiu, nes jis geriausis lietuvių vargonininkas Amerikoj. Buvo sekmadienio popietis ir radau p. Strumskį betraukiant pypkę. Papasakojau ko aš atėjau, o jis sako:

— Na, ko dar tu neužsimanysi? Mokytis kas savaitę kitą profesiją, negerai.

Tuomet aš jam pasisakiau, kad ši profesija bus man tinkamiausia. O jis, be jokių ceremonijų atrėžė:

— Tu žiurėk kokios tavo kojos! Juk tu vargonus sulaužysi!

Na, tai tau, jau ir kojos negeros!.. Užgautas tokiu jo pareiškimu piktai atrėžiau:

— Bereikalingai Tamsta kabiniesi ir prie mano kojų!.. Niekas kojoms negroja, tad ir man nereikės groti.

— Žinoma, reikia kojoms groti ant vargonų; — atsakė jis rimtai.

Jaučiau kaip nyksta visa mano viltis. Gerai žinau, kad rankos didelės, o kojos dar didesnės. Vargonų ir piano negalėsiu groti ir ką dabar daryt? Mums besikalbant suskamba varpelis ir šeimininkė įleidžia p. S. E. Vitaitį. Pasisveikinom ir po kiek laiko p. Strumskis sako:

— Butėnas nori mokytis pianistu ar vargonininku — ir jie abu širdingai nusijuokė.

Aš ir nusijuokiau, bet man tas juokas skaudus. Paskiau p. Vitaitis, vaikščiodamas po kambarį, sako:

— Ponas Butėnai, aš manau kad Tamsta tuščiai svajoji. Jau Tamstai pervėlu mokytis muzikos. Turėtum suprasti, kad muzika yra sunkus mokslas ir tikiu, kad neturėsi tiek išgalių ir energijos jos išmokti. Mano širdingas patarimas Tamstai: mokykis kokio amato — mašinisto ar kokį kitą pelningą amatą. Vargonininkas—tai vergas, taip pat ir artisto gyvenimas sunkus...—Paskiau jis paklausė p. Strumskio, ką jis mano ir pastarasis atsakė:

— Ką čia gali žmogus žinoti, o gal ir išmoktų.

— Taip, gal, — sutinka ir Vitaitis, — bet per kokią dešimt metų reikėtų mokytis...

— Taip, imtų apie dešimt metų — paantrino ir Strumskis.

Tuomi jie ir užbaigė kalbą apie mano mokslą. O pas mane užsidegė kokis tai kerštas, ambicija. Pamaniau sau, jie abudu sutinka, kad per dešimt metų galima ko nors pasiekti. Ir aš nedrįsau priešintis jiems, nes, mano nuomone, jie mokyti vyrai ir žino ką kalba. Bet į Vitaitį vis skersom žiurėjau, kam jis patarė man kitką mokytis, o ne muzikos. Ypač man netiko, kad patarė ir nesvajot apie artistus. Strumskis man geriau patiko, nes jis vis ką tai mąstė ir taip atvirai netvirtino, kad nieko nebus iš manęs.

Persiskyręs su jais, ilgai galvojau ką man daryti ir pagaliau nusprendžiau, kad kas bus, tas bus, bet mokysiuos muzikos. O kas iš manęs bus — varginingas ar artistas, tai nesvarbu. Man buvo svarbu tik tas, kad mokinanties per dešimt metų galima ką nors pasiekti. Juk ir jie tą sakė. Pianas skambinti man nevyko ir daug klevišių sudaužiau. Bet vis galėjau išmokti nors chorales melodijas pats ir tas daug man gelbėjo.

1916 metų pradžioj pradėjau imti dainavimo pamokas pas Astolfo Pesce. Jis mane labai ragino ir išaiškino ką reiškia operos artistas. Liepė man lankyt operas ir kiek galint mokytis muzikos ir itališkos kalbos. Jis perdaug mane ragino — kartais labai supykdavau ant jo. 1918 metais Maestro Pesce davė rekomendaciją eiti į Metropolitan Operos mokyklos chorą. Aš nenorėjau eiti, bet jis mane stačiai asilu išvadino ir sako, negausi lekcijų pas mane, jei neisi. Maestro Pesce visuomet man kaldavo į galvą, kad aš busiu operos artistas. Už tai ant jo pykau, manydamas, kad jis juokus krečia iš manęs. Juk mano draugai sakė, kad mano rankos ir kojos didelės... Kaip aš galiu buti operos artistu, jei negaliu buti nei vargonininku! Aš įsivaizdinau, kad tie visi operos artistai visai kitokie žmonės, negu mes, paprasti juodo darbo žmoneliai.

(Daugiau bus)

Įvairųs Straipsniai

Į AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Vytauto Didžiojo Gimnazija Vilniuje auklėja inteligentus darbuotojus Vilniaus kraštui. Nuo to jaunimo priklauso musų ateitis. Tos mokyklos Tėvų ir Globėjų Komitetas šiuomi Amerikos lietuvių visuomenės domę kreipia į tai, kad dauguma gimnazijos moksleivių yra sunkiausioj ekonominėj padėty, alkani, blogai aprėdyti ir apiplyšę žiemos metu turi eiti į mokyklą ir atlikti visas moksleivių pareigas. Šelpiančios draugijos maža teturi lėšų našlaičių sušelpimui, o jau visai truksta lėšų darbininkų ir neturtingų sodiečių vaikų sušelpimui. Vietinė lietuvių visuomenė kiek galėdama padeda tam jaunimui, bet ta pagalba tėra labai menka, nes pati ta visuomenė pergyvena labai sunkius laikus. Surinktų aukų neužtenka dargi priešpiečių davimui neturtingiems moksleiviams, o ką jau bekalbėti apie ganėtiną aprupinimą knygomis ir drabužiais.

Tikimės, kad Amerikos lietuviai neužmirš to svarbaus reikalo, neatsisakys padėti mokslą einančiam jaunimui Vilniuje, neužmirš Vilniaus gimnazijos, kuri šiemet šventė 10-ties metų sukaktuves ir yra, sulig įsteigimo laiko, pirmoji lietuvių gimnazija pasaulyje. Vilniaus lietuvių jaunimas už suteiktas aukas bus amerikiečiams amžinai dėkingas.

Aukas prašome siųsti čekiais Vilniun per Laikinąjį Vilniaus Lietuvių Komitetą drauge su aukomis kitiems reikalams, arba tiesioginai Tėvų ir Globėjų Komitetui, arba gimnazijos direktoriui.

Vytauto Didžiojo Gimnazijos Vilniuje Tėvų ir Globėjų Komiteto pirmininkas —

D-ras D. Alseika,

Vice-pirmininkė —

D. Palevičienė,

Iždininkas —

K. Kriščiukaitis,

Sekretorius —

Grybauskas.

Gimnazijos direktorius —

M. Šikšnys.

(Gimnazijos antspauda)

Gimnazijos antrašas: Europe Poland Wilno, Filipska Nr. 12. Gimnazija (vieno iš išvardytų asmenų vardas ir pavardė).

ŽENKLAS SMAUGTI LIETUVIUS VILNIJOJ.

Nutrukus lietuvių-lenkų deryboms Lugane, spėjama, kad lenkai, keršindami mums del to savo nepasisekimo pradės smaugti lietuvius okupuotoj Lietuvoj ir šmeižti juos savo ir užsienio spaudoj. Tas spėjimas dabar visai pasitvirtina. Lapkričio 7 d. vakare Ceikinių miestely, Švenčionių apskrity, kažin kokie banditai, kurių lenkų okupuotose vietose niekuomet nestigo, apiplėšė ir padegė valsčiaus raštinę, mokyklą ir pašto įstaigą. Iš lenkų spaudos aprašymų matyti, kad puolimas buvo atliktas žmonių, labai gerai pažįstančių vietą ir labai gerai patyrusių panašiuose žygiuose, taigi, veikiausiai vietos žmonių, kurie, nebegalėdami pakelti lenkų jungo ir šeimininkavimo, ryžosi geriau eiti į miškus ir verstis okupantų galabijimu, negu toliau kęsti jų nuoskaudas, o gal tai net pačių lenkų policijantų ar pasienio sargybos darbas, kurie, kaip parodė pernykštis panašus į šį Vileikos įvykis, gerai moka atlikti panašius žygius tikslu dar labiau įbauginti ir apiplėšti vietos vargšus gyventojus. Patys lenkų laikraščiai aprašinėja, kad puolikai tarp savęs kalbėję rusiškai. Tačiau ką rašo ir kokią išvadą daro lenkų laikraščiai? Jie nesidrovi šaukti, kad tai esą lietuvių partizanų darbai; kad tie partizanai esą pabėgę į Lietuvos pusę. Žiurėk, pasauli, koki nedorėliai yra tie lietuviai, koki jie yra taikos ardytojai ir ko jie del to yra verti... taigi, nesistebėk, pasauli, kad mes juos tai uoliai naikiname. Ir iš tikro naikina nauju smarkumu. Jau viename kitame lenkų laikrašty mirgtelėjo žinia, kad uždaroma paskutinė lietuvių gimnazija Vilniuje; kad lietuvių, lygiai kaip ir kitų pavergtųjų tautų, kalba busianti dar labiau suvaržyta mokyklose, kad nieks neturės jokių teisių, kol vadinsis lietuviu ir kalbės savo motiniškaja kalba. Taigi lenkų okupantams budeliams yra reikalinga leisti toki šmeištai apie lietuvius, kad galima butų pasiteisinti prieš viso pasaulio akis del savo juodųjų darbų okupuotoje Lietuvoje. Tai ne pirmutinis ir nepaskutinis kartas lenkai taip daro. Jau nuo seniau yra žinoma, kad prieš pradėsiant lietuvius smaugti jie net duodavo tam tik rą ženklą — paleisdavo apie lietuvius melų ir dirbte sudarydavo įvykius tiems melams. Daro jie tatai ir dabar. Delto turime laukti pradėsiant lietuvius vėl nežmoniškai smaugti Vilniuj. Bet juos mes galime nuraminti: pakentėkite, broliai, bet žinokite, kad jusų išvadavimo valanda artinasi. Vil—tis.

(„Trimitas")

ŠIŲ DIENŲ INKVIZICIJA.

Šio lapkričio 6 d. apie 10 v. ryto eidamas Laisvės Alėja ties Daukanto gatve susitikau su išsigėrusiu piliečiu Petru Laurinavičiu, kuris papludo mane kolioti. Po tirštos koliojimo įvairiausiais žodžiais lavos P. L—čius paprašė ten pat Laisvės Alėjoj stovinčio policininko Kazio Puodžiuno mane areštuoti, ką pastarasis, turėdamas iš seniau ant manęs piktumą, padarė ir nusigabeno 3-jon policijos nuovadon. Nuovadoje paaiškinau dežuravusiam policininkui Škeriui, kad nesu girtas, ir paprašiau sustatyti ant manęs protokolą, jei esu kame nors kaltinamas ir paleisti, bet policininkas Škerys, į tai man nieko neatsakydamas, įstumė mane „šaltojon" ir, padedant policininkui Puodžiunui, surišo man rankas ir kojas ir pakorė aukštyn kojomis prie „šaltosios" lango krotų. Nežiurint į mano prašymus nekankinti manęs, polic-kai Škerys ir Puodžiunas tiktai nusijuokė ir išėjo iš „šaltosios" užrakindami duris, prie ko policininkas Puodžiunas, grįžęs savo sargybos vieton, pasiskubino pasigirti pažįstamiems savo darbu. Nuo tokio kybojimo kraujas subėgo man į galvą, nuo ko apsvaigau ir pradėjau nustoti sąmonės ir, jei bučiau buvęs „šaltojoj" vienas, galėjau galą gauti, bet mano laimei buvęs su manim „šaltojoj" pil. Alfonsas Cicho — Sasnauskas, matydamas, kad netenku sąmonės, atrišo mane nuo lango ir paliuosavo nuo veržiančių manė rankas ir kojas virvių, po ko atsigavau.

Už faktus atsakau.

Pranas Mižutavičius.

(„L. Ž.")

LIETUVOS UKIŠKOJI BUKLĖ.

Girdėti daug nusiskundimų musų ukiškąja bukle. Spaudoje ir visuomenėje daug kalbama apie nepaprastą aukso atsargos sumažėjimą Lietuvos Banke, apie nepaprastai didelius užpirkinėjimus užsieniuose, apie centralinio žydų banko bankrotą ir antrą tam kitų bankų padėtį; apie negalėjimą pasiskolinti pinigų ir aukštųs nuošimčius, apie visuotiną pinigų neturėjimą ir negalėjimą užsidirbti, ir pagaliau, apie pranašavimus, kad „ilgai taip neišsilaikysim".

Šituose nusiskundimuose yra kiek teisybės, bet yra nemaža ir „putimo". Nusiskundžia, pavyzdžiui, miesto gyventojas, koks prekybininkas, kad jis visai jau negalįs gyventi, o pažiurėk į jo gyvenimą, tai pamatai, kad jis gerai rėdos, sočiai valgo, vaikščioja po pasilinksminimus ir nelabai tesivaržo juose išlaidomis, o kartais dar statosi namus ir plečia savo reikalą. Jei tikrai jam bloga butų ir jis negalėtų gyventi, kaip sakosi, tai aišku, kad nei taip rėdytis, nei taip linksmintis negalėtų. Nusiskundimai šiuo metu prasidėjo dar ir del to, kad dabar, rudens gale ir žiemos pradžioje, reikia mokėti iždui didžiausia dalis mokesnių. O jau nuo senai yra žinoma, kaip jaučiasi piliečiai, kuriems reikia atiduoti pinigų iš savo kišeniaus — ne gauti: jie skundžiasi ir nepatenkinti visu kuo. Tokių nusiskundimų buvo girdėti ir birželio mėnesį, kai artinosi laikas mokėti mokesnius pirmajai pusei metų. Yra dar ir kitų priežasčių. Kai kurie prekybininkai, ypač miško pirkliai, labai nepatenkinti, kad derybos su lenkais nedavė ne del Lietuvos kaltės jokių išdavinių. Tie pirkliai labai laukia miško iš rytų, ir jie butų pasiruošę paaukoti visus gyviausius Lietuvos reikalus, kaip Vilniaus, Klaipėdos, bet tik jiems sklandžiai eitų biznis. Tie sluoksniai taip pat dabar kelia nepasitenkinimo, leisdami visokių gandų, trukdydami mokesnių mokėjimą ir kitaip. Prie jų gerokai prisideda ir visi kiti nepriklausomos Lietuvos priešai ir partijų demagogija... Delto reikia labai atsargiai sutikti kiekvieną šauksmą, kad musų ukiškoji padėtis yra visai bloga, nepataisoma, kad mes ant pat krašto žuties esame; reikia pirmiau atydžiai pažiurėti, kokių tikslų — atvirų ar paslėptų — šaukėjai turi...

Tačiau nurodymai, kad musų šalies ukis reikalauja rimto vedimo ir didelės atydos, taip pat yra pamatuoti. Tokio vedimo reikalauja ir kiekvienos šalies ukis, kurio finansai net ir gerai stovėtų.

Musų šalies ukiui tenka eiti per sunkius laikus, kaip ir visų musų kaimynų. Lenkai, kaip žinome, visai bankrutuoja, Vokietijoj, Latvijoj, Estijoj, Rusijoj ir tt. veik visai nėra kredito, prekyba ir pramonė silpnai gyvuoja. Iš jų ta padėtis nejučiomis eina per sienas ir į mus. Sunku laukti iš musų, kad pas mus visa umai pasitaisytų, kol pas visus musų kaimynus eis blogai. Veik visur žlugo po vienus, dvejus pinigus; visus mus skaudžiai palietė karas, sugriaudamas prekybą ir pramonę ir visą šalies ukį; kai kurių kaimynų grobimai, okupacijos, kaip, pavyzdžiui, lenkų, kliudo nustatyti nekliudomą susisiekimą, kad iš šalies į šalį galėtų piliečiai laisvai plaukti ir laisvai keistis savo gaminiais. Sunku tikėtis, kad pasitaisytų musų ir kitų ukis, nors ir kažin kokių saliamonų galvos vestų, kol neatsižadės musų šono kai kurių tautų gyventojai grobimų ir silpnesniųjų ėdimo...

Tačiau yra šis tas ir tuojau darytino, kad musų šalies ukis labai nepašlytų. Pirmiausia, reikia pas mus labiau patikrinti nuosavybė. Kas lig šiol buvo, kaip karo laiku, atimama iš kitų nuosavybės, tas tebunie, bet toliau jokių nusavinimų, rekvizavimų, sekvestrų neturėtų buti. Toliau, reikėtų atleisti nuo sunkaus apkrovimo svetimus kapitalus, kad jiems apsimokėtų plaukti į Lietuvą. Reikėtų patiems kelti savo šalies gamybą ir susisiekimą, kad daugiau galėtume parduoti ir gyviau keistis gaminiais. Bet labiausiai, tai reikia atsižadėti pirktis tų užsienių prekių, kurių patys galime pasigaminti, arba kitomis, savosios, gamybos pakeisti. Pavyzdžiui, kam mums reikia svetimų gelumbių, kortų, ševiotų, satinų ir šilkų, kad mes puikiausiai galime apsieiti savo audimo milais, čerkesais, drobėmis? Kam visur vartoti svetimą cementą, jei galima jį pakeisti savo kalke? Kam pirktis akmens anglį, jei galima vaduotis savo durpe ir miško palaikais? Kam mums reikia Kalifornijos vaisių, apelsinų, citrinų, jei mes juos galime pavaduoti savais obuoliais, kriaušėmis, uogomis? Valstybė tam turėtų išleisti atatinkamų įstatymų, bankai neturėtų duoti tam kreditų, bet svarbiausiai tai mes, sąmoningi piliečiai, neprivalėtume pirkti svetimų šilkų, apelsinų, citrinų, šokoladų ir tt ir raginti kitus jų nepirkti. Geriau mums vilktis savais skudurais, čiulpti savos duonutės sausą plutą ir išlaikyti nepriklausomybę bei gyviausius tautos interesus, negu taisytis šilkais ir gerti šampaną, bet pakliuti į keno nors svetimą jungą. („T.") Ek.

LIETUVIAI AMERIKOJE

SHENANDOAH, PA.

Iš šios kolonijos, senovės lietuvių sostinės, „Tėvynėje" žinių beveik niekad nematyti, taigi, lai bus man leista nors dabar tarti keletą žodžių, nors šių dienų gyvenamuoju klausimu — angliakasių streiku.

Streikas iki koliai tebesitęsia ramiai, o angliakasių dauguma išvažinėjo į kitokios industrijos miestus bei į „safkolių" apylinkes. Streikuojame jau ketvirtas mėnuo, bet pilnai streiką atjaučiančių dar neperdaugiausiai yra. Įdomu tas, kad Rusijos „patviotai" ir „ragučio" garbintojai baisiai susirupinę, turbut jų kišenės serga džiova. Angliakasių taip blogame padėjime dar nėra, bet tie visi, kurie skaito bolševikų laikraščius ir jau prisigėrę noro „pasaulį sulyginti", labai susirupinę Unijos vadų neištikimumu, rodosi kad galėtų, tai ot tuojaus revoliuciją vykdintų. Esą Lewis'as tik važinėjasi, tik vakarieniauja su kapitalistais ir vistiek parduos darbininkus. Mat Lewis'as ne jų plauko žmogus ir neskelbia revoliucijos, neigi pataria kitiems ką panašaus daryti.

Nekurie unijos nariai dirba ir dabar, tai yra streiko laiku, bet dirba tik toki darbininkai ir tokiuose darbuose, kur butinai reikalinga apsaugoti kasyklas, kad neužgriutų arba kad jų vanduo neužsemtų, nes įstatymas yra, kad panašiuose atsitikimuose kaip streikas, turi buti apsaugota kasyklos nuo sunaikinimo. Tuli sako, kodel vieni dirba o kitiems neleidžiama, nors pamainu padirbėti, tai yra kodel dirba inžinieriai, pumpmenai, pečkuriai ir panašus? Jų supratimu, kodel neleidžiama paprastas anglies kirtikas prie tų darbų? Mat tie vyrai nesupranta ar nenori suprasti, kad visų pirma reikia išsimokyti amato ar profesijos ir tik tuomet ieškoti tų darbų. Ką-gi paprastas anglies kirtikas veiks, jei jam paves inžinieriaus ar pumpmeno darbą? O norint, kad niekas nedirbtų laike streiko, reikia pirmiaus valstijos įstatymai pataisyti taip, kad darbdaviai negalėtų samdytis streiklaužių ir policijos šauktis apsaugojimui kasyklų nuo sunaikinimo.

Įstatymus daro pačių angliakasių išrinkti žmonės. Bet pažiurėkime ar daug angliakasiai savo žmonių turi nors ir legislaturoje? Ogi nieko. Vienas žydelis teisingai pasakė, kad angliakasiai yra kvaili, kad neturi nors pusės legislatorių iš savo žmonių. Ir tiesą pasakė, nes laike nominacijų ar rinkimų, tai daugumas net ir iš tų galvočių, kurie save skaito neva progresyviais, laukia, kad tik kas pažadėtų darbą, pakištų dolerį ar stikliuką degtinės, tai jau ir parduoda savo balsą. Na ir kas dabar kaltas, kad veliaus šimteriopai aplupa įvairiais budais? Niekas daugiau, kaip tik patys angliakasiai, delto kad nesirupina savo reikalais, nedalyvauja susirinkimuose, neskaito gerų laikraščių, gerų knygų. Štai kad ir dabar. Nedirba, laiko yra užtektinai, bet kaip musų žmoneliai tą laiką praleidžia, sunaudoja? Ogi kaziruojant, arba slankiojant kampas nuo kampo, o kiti net girtuokliauja. Na, ir vėliaus verkia, kad sunku gyventi, o tuo tarpu, kuomet yra laiko, nesistengia šviestis, ko nors naudingo pasimokyti.

Draugai angliakasiai! Jeigu patys savo gyvenimu, ateičia bei savo reikalais nesirupinsime, tai nemanykite, kad kas kitas musų reikalais rupinsis. Mums patiems reikia šviestis, tobulintis, o tuomet ir darbdaviai su mumis kitaip skaitysis.

V. Gironis.

PLAINS, PA.

Nors musų kolonija yra neskaitlinga lietuviais ir iki šiam laikui neturėjome jokių profesionalų savo tarpe, tačiau galima pasigirti nors vienu dalyku, kad mes čia turime skaitlingą SLA. kuopą, kuri darbuojasi sulig geriausių išgalių.

Nuo nekurio laiko apsigyveno Plains miestely senas SLA. veteranas, buvęs SLA. Dešimto Seimo delegatas Raulas Brukas. Jis gyvendamas savo triusu, nors iš lėto, vis žengė progreso linkui ir galu gale pasiekė savo tikslo. Štai jauniausis sunus Vincas Brukas užbaigė aukštąjį mokslą ir pastojo daktaru (Dental Surgeon). Jaunas Daktaras jau įrengė sau ofisą Weitzencorn Bld., 2-ras aukštas, 8 South Main Street, Wilkes Barre, Pa. Jau priima pasijentus ir kogeriausiai patarnauja.

Ištikrųjų pagirtinas dalykas ir geistina butų, kad ir daugiau atsirastų tokių SLA. narių kaip kad Raulas Brukas, kuris suteikė savo sunui aukštąjį mokslą ir profesiją. Prie progos turiu priminti, kad jaunas Daktaras Vincas Brukas žada pastoti S. L. A. nariu, užtad iš širdies linkiu jaunam Daktarui kogeriausio pasisekimo jo profesijoje ir kartu rekomenduoju visiems apylinkės lietuviams, ypač SLA. nariams, kreiptis reikale prie D-ro V. Bruko, S. L. A. nario sunaus ir busiančio musų organizacijos nario, kuris kogeriausiai patarnaus kiekvienam. Savas pas savą — lietuvis pas lietuvį!

Julius K. Demikis.

MASPETH, N. Y.

Mespetho lietuviai darbuojasi be atlaidos ir štai 8 d. lapkričio buvo surengę prakalbas Piliečių Kliube. Prakalbos nusisekė labai gerai, netik pasipirko šėrų svetainei įkurti, bet dar sumetė ir $12.80 pinigų neturtin-

giems moksleiviams, kurie rašinėja Amerikos lietuvių laikraščiuos. Tai gražus pavyzdis kitų kolonijų darbuotojams.

Lapkričio 21 d. Lietuvių Auditorium Svetainės statymo šėrininkai laikė susirinkimą Piliečių Kliube. Buvo priėmimas konstitucijos ir nustatymas visos tvarkos statymo bendrovei. Buvo pakviestas p. J. O. Širvydas, kad jis, kaipo notaras, paaiškintų kas reikalinga. Jis perskaitė visus įstatymus lietuviškai ir išaiškino viską, kas reikalinga. Nekurie šėrininkai baimijosi, kad nėra konstitucijoj aprubežiavimo šėrų pirkimui, bet buvo paaiškinta, kad New Yorko valstijoj nėra tokių įstatymų, kad butų galima aprubežiuoti šėrų pirkimas. Susirinkimas užsibaigė gražiai, pasipirko daugelis šėrų, kiti sakė pirks po Kalėdų, nes dabar reikia pinigų.

Lapkr. 29 d., Lietuvių Auditorijos šėrininkai surengė vakarienę Kliubo svetainėje. Vakarienė buvo gana pasekminga ir linksma — pelninga. Čionai prisiminė praleistos dienos Lietuvoje, nes viskas lietuviškai: muzika, valgiai, šokiai, dainos — viskas lietuviškai.

Susėdus prie stalų jaunos lietuvaitės — Jočiutės, Liziuniutė ir kitos nešė stalam valgius linksmos, šypsančiais veideliais priiminėjo svečius. Truputį užvalgius, pirmininkas F. Jočis paaiškino šios vakarienės tikslą ir perstatė kalbėtojus: P. Kulį, J. O. Širvydą, J. Dimtą, R. Brandį, P. Bagočiuną, P. Kabašinską, S. Šiaučiulį, K. Liziuną, A. Klimą, J. Zelianį ir K. Širvydienę. Visi kalbėjo svetainės reikale nurodydami, kad lietuviams jau laikas pradėti rimtai susirupinti savo reikalais. K. Širvydienė patarė imti pavyzdį nuo žydų, kaip jie lengvai įsigija nuosavybes tai prieglaudoms, tai mokykloms ir kt. Taipgi pažymėjo reikalingumą taupaus gyvenimo ir nurodė budus kaip prie to eiti.

Protarpiais bizniškų kalbų p-lė Šimkaitė pasakė ilgą ir gražią deklamaciją: „Iš kasyklų nuotikių" ir mažytė Alena Navickaitė dailiai sudainavo: „Du broliukai kunigai". Užbaigus vakarienę buvo atimti stalai ir šokom ligi 12 val. nakties, kiti dainavo liaudies daineles, o kiti pirko svetainės šėrų. Šėrų parduota sekamai: J. Vaicekauskas — už $400; J. Bernath — $100; P. Kulis — $50; J. Poškus — $50; V. Zabelskis — $50; Marė Zabelskienė — $50; V. Zambliauskas — $25; S. Šiaučiulis — $25; K. Liziunas — $25; S. Kasparienė — $50. Taipgi kiti pasirašė pasižadėjimus pirkti vėliaus. Smagu, kad ir moterys neatsilieka nuo vyrų. Ir jos pradeda domėtis viešo gyvenimo reikalais. Šėras parsiduoda po 25 dol.

Vakarienę rengė moterys: P. Jočienė, O. Liziunienė, K. Širvydienė ir vyrai šėrininkai ir Kliubo nariai: J. Bernota, S. Šiaučiulis, J. Mockevičius ir kiti. Šeimininkės gavo padėkos, nes joms sumetė 11 dolerių.

Ant rytojaus likučių vakarienė. Suėjo visi, kurie padėjo rengti vakarienę, o šeimininkės tuojaus pašildė likučius, pridėjo naujų ir linksmai praleidom vakarą. Pažaista, pasikalbėta ir pagarsinta šėrų pardavimas.

Taipgi O. Liziunienė sumanė, kad sumestų po centą kitą neturtingiems Lietuvos našlaičiams ir bematant sumesta virš 11 dolerių. Taigi kas gali sakyti, kad Maspetho lietuviai nesidarbuoja. Jie darbuojas labai ir jie pareiškė, kad surengs Naujų Metų lauktuves, taigi vėl bus proga gražiai pasilinksminti. Be to jie rengia 30 d. sausio, 1926 m. didelį balių, naudai Lietuvių Auditorium svetainės. Valio Maspetho lie-

VIEŠAS PAKLAUSIMAS DIENRAŠČIUI „LAISVEI".

Klausykite „Laisvės" redaktoriai! Kas tenai su jumis atsitiko? Kame dalykas? Kodel jųs man nieko neatsakėte ir neatsakote iki šiol į mano laiškus, kuriais aš klausiau ką jųs darote, ar manote daryti su tuo mano rašiniu (nė netalpinate laikraštyje, nė man grąžinate atgal), kurį pasiunčiau jums 21 dieną liepos m., š. m.?

Dar sykį pakartosiu tą patį, ką rašiau jums savo laiškuose, į kuriuos jųs man visai nieko iki šiol neatsakėte. Liepos m., š. m., pasiunčiau jums rašinį (juokų skyriui) „Čiort Popa Nesiot" ir pridėjau savo pareiškimą: „Jeigu netalpinsite, tai sugrąžinkite man atgal". 6 d. rugpiučio vėl pasiunčiau pluoštą pastabų del dienraščio. Tame pat siuntiny įdėjau laišką ir klausiau, ką jųs manote daryti su mano rašiniais, bet jokio atsakymo negavau.

Rugpiučio 24 d. parašiau ir pasiunčiau laišką „Laisvės" redakcijai, klausdamas ką manote daryti, kad iki šiol netalpinote ir man negrąžinote ir laikraštyje nebuvo man jokis atsakymas duotas. Ir į tą mano paklausimą jokio atsakymo negavau.

Rugsėjo 10 d. vėl parašiau ir pasiunčiau laišką „Laisvei" ir reikalavau, kad man sugrąžintų tuos mano rašinius, kuriuos aš pasiunčiau „Laisvei" ir kurių „Laisvė" iki to laiko nepatalpino ir man negrąžino. Ir į tą mano laišką iki šiol negavau jokio atsakymo.

Taigi dabar esu priverstas paklausti viešai: ką „Laisvė" padarė su tais mano rašiniais, kad iki šiol nepatalpino „Laisvėj" ir man nesugrąžino atgal?! Pagaliau, ir man klausiant laiškais, visai nieko neatsakė. Tokis „Laisvės" pasielgimas labai prastas. Tai yra daugiau, negu pasityčiojimas iš savo skaitytojų ir rėmėjų! Aš prašau ir reikalauju „Laisvės" redakcijos, kad paaiškintų man kame dalykas?

Kujų Vincas.

VIEŠAS PAKLAUSIMAS „VILNIAI".

„Vilnis" irgi nė kiek geriau tuo klausimu pasielgė. Kuomet negalėjau gauti jokio atsakymo iš „Laisvės", tai parašiau paklausimo laišką „Laisvei" ir pasiunčiau „Vilniai", kad patalpintų. „Vilnis" netalpino to mano paklausimo ir man negrąžino (aš buvau prašęs, kad jeigu netalpins, tai kad grąžintų atgal).

Spalių 7 d. pasiunčiau straipsnelį „Vilniai" ir pareiškiau: jeigu tiks, tai patalpinkite „Vilnies" špaltose, bet jeigu netalpinsite, tai sugrąžinkite man atgal. „Vilnies" redaktoriai nė talpino, nė grąžino.

Spalių 14 d. parašiau laišką „Vilniai" ir klausiau kodel netalpina, ar man negrąžina. Neatsakė visai nieko.

Spalių 30 d. vėl parašiau laišką „Vilniai" ir reikalavau, kad man sugrąžintų viską, ką aš esu „Vilniai" pasiuntęs, bet iki šiol „Vilnis" nesugrąžino man, nepatalpino ir nedavė jokio atsakymo.

Todel kreipiuosi į „Tėvynės" redakciją ir meldžiu suteikti vietos šitam mano paklausimui, nes kitokiu budu aš negaliu susikalbėti su „Laisve" ir su „Vilnim".

Turiu pasakyti tiesą, kad aš esu skaitytojas „Laisvės" ir „Vilnies". Prieg tam, aš galėčiau pridėti nelabai geistinų komplimentų „Laisvei" ir „Vilniai", bet paliksiu šaly. Man labai žingeidu, delko gi vienaip sako, o kitaip daro?

Kujų Vincas.

STRAIPSNIS 153. DALYKAI, KURIUOS MOTINA TURĮ ATMINTI.

Niekad neduok kudikiui maisto, be gydytojo įsakymo. Jei reiks, tai gydytojas pasakys.

Neduok kudikiui vaikščioti kuomet jis dar perjaunas. Vaikštinėjimas, arba stovėjimas kol kaulai nėra sutvirtėję, gali padaryti amžinu ubagu.

Niekados nelaikyk šlapios ar purvinos palos ant kudikio. Nuimk tuoj ir išmazgok.

Duok kudikiui užtektinai vandens, jei gydytojas nedraudžia. Vanduo turi buti pirma pervirintas ir atvėsintas.

Paprastai lengvai ir greitai pritampa. Todel, pradėkė kudikį mokinti gerų papročių.

Prie pirmo ženklo viduriavimo arba vėmimų patartina šaukti gydytojas.

Vartojamas pienas turi buti liuosas nuo visų užkrėtimų. Eagle Brand Pienas yra liuosas nuo visų kenksmingų bakterijų ir yra kudikiui sveikas maistas.

Motinoms, kurios turi kudikių, bet negali jų žindyti, stiprai patartina vartoti Borden's Eagle Pieną į bonkutes. Tai puikiausias pienas ir geriausias cukrus moksliškai sulietas. Borden's Eagle Pienas yra maistas, kuris auklėja stiprias kojas ir vikrius kunus. Jis augina kudikio svorį, kuris reikalingas jo normalybei ir sveikatai. Gydytojai jį rekomenduoja jau 65-ti metai del jo aukštos kokybės. Motinos patirs, kad ir šiaip sveiki kudikiai nuolatos augs iš Eagle Pieno. Jei nežinai kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, iškirpk kuponą, kuris randasi musų laikrašty ir pasiųsk jį į The Borden Company, o ji atsiųs visai dovanai pamokinimų jusų kalboje kaip penėti kudikį ir kitokios svarbios literaturos, kaip prižiurėti save ir kudikį.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

Duokite savo kūdikiui tinkamą pradžią gyvenimui penėdami jį Borden's Eagle Pienu.

Jei pasiūsite šį apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, jie pasakys jūsų kalboje, kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

Dept. 12

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Geras abelnam naudojimui linimentas
Pain-Expelleris
Kuomet reumatizmas ar neuralgija vargina jus, ištrinkite skaudamas vietas šiuo atsakančiu šeimyniniu linimentu ir tuojas pajausite palengvinimą.
35c ir 70c bonka vaistinėse. Tėmykite, kad butų Inkaro vaizbaženklis
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE".

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215. Į Klaipėdą $181.00 iki $186.00. GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios kliasos kelei viai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mųs vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, NEW YORK.

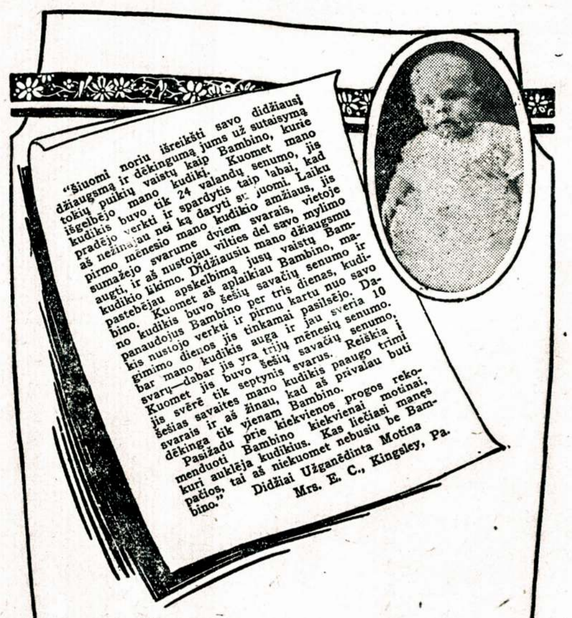

Dėkingos Motinos Liudymas

Aukščiau pacituotas laiškas kalba pats už save. Jis yra tik vienu iš daugelio laisvanoriai mums siunčiamų pranešimų, liudijant apie linksmus davinius, gautus naudojant Bambino nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, viduriavimo (diarrhoea).

Bambino pavyzdis ir Dr. Richterio Knyga Motinoms bus pasiųsta dykai kiekvienam, kas tik pareikalaus. Bambino parsiduoda visose vaistinėse po 35c bonka, arba galima gauti tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts., Brooklyn N. Y.

ALB. S. TREČIOKO AGENTURA

Parduoda laivakortes visų linijų ir geriausių laivų. Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai persiunčia PINIGUS Litais ir Doleriais.

Apdraudžia (inšiurina) visokius daiktus nuo sudegimo ir nelaimių, ir visokius biznius bei automobilius.

Perka namus ir farmas. Skolina pinigus ir patarnauja visokių dokumentų padaryme. Visais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:

A. S. TREČIOKAS, 199 Adams St., Newark, N. J.

Telefonas Market 4867 arba Bigelow 3563-W

Geras paprotys

Naudokit Ruffles kasdien, kad užlaikius galvos odą sveika ir kad turėti puikius žvilgančius plaukus.

Ruffles

sunaikina pleiskanas, tą svarbiausį priešą gražių plaukų.
Nusipirkite bonką už 65c šiandien pas savo vaistininką. 75c kuomet siunčiama tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo $50 iki $75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali buti musų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokinimosi.

SANDARA,
327 E Street, BOSTON 27, MASS.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų $11.25	400 litų $42.50	700 litų $73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

Naujienos,
1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILLINOIS.

LIETUVOS OPEROS REKORDAI.

„Vienybės" Knygynas parupino gauti sekančius Kaune įdainuotus rekordus:

KIPRO PETRAUSKO
1) Dul-Dul-Dudelė
1) Bernužėli Nesvoliok ir
2) Stasys
2) Plaukia Sau Laivelis (piano, smuika, cello)
A. SODEIKOS-GRIGAITIENĖS
3) Oi, Berneli, Vienturi
3) Visur Tyla (įdainuota Šulgino)
Taipgi turime sekančių lietuviškų rekordų:
4) Juokai (Visi turi juoktis šį klausant)
4) Paštorius (įgrajino Kauno Kariškas Benas)
5) Danties Išrovimas (Juokingi dialogai)
5) Šmikis Daininingas
6) Bevaikis vyras pas daktarą
6) Sunaus Logika (juokingi dialogai)
7) Įgaliotinio Kelionė į Vilnių.
(Šis rekordas pasižymi tyra, lietuviška kaimietiška ištarme).

KAINA REKORDO — 75 CENTAI.

Už persiuntimą mokasi ekstra: nuo 1 iki 6 rekordų — 75 centai; nuo 6 iki 12 — $1.50. Siunčiam apdraustu siuntiniu geroje medžio skrynutėje. Tat už sudužimą neatsakome.

VIENYBĖS REKORDŲ SKYRIUS,
193 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Kas tai yra——

„ŽMONIJOS ISTORIJA"

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradedanti apsakyti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų, apsako plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia „Dirva" — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už $2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus!

——Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.——

(Reikalaukit cirkulioro dykai, paaiškinančio apie knygą)

„GALIUNAS"

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS" KNYGYNAS,

DABAR UŽSIRAŠYK

'AMERIKOS LIETUVĮ'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMTRIKOS LIETUVĮ, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

KLAIPĖDOS SEIMELIO VOKIŠKI ŽYGIAI.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

ir šiame Seimely, kaip pridera, butų visame pabojamos. O ir kad Konvencijoj jų nebutų garantuota, visgi ir tuomet turėtume šventų teisių jos ir šiame Seimely naudotis. O dabar jos yra garantuotos, ir del to, nors jis, atst. Lekšas, ir vienas lietuviškai kalbėtų, visgi ir jam vienam privalu įnešimus ir balsavimus lietuviškai pranešti, taipjau ir jo kalbas stenografiškai užžymėti. To nedarant, lietuvių kalba bus skriaudžiama. Jis prieš tai jau dabar iškelia savo protestą, jis pareikalaus, kad tai ir protokoluojama butų, o jei visa tai negelbės, tai lietuviai žinos ir kitų kelių savo teisėms pasiekti.

Atst. Lekšo didvyriškas lietuvių kalbos gynimas padarė didelio įspudžio. Frontleriai regimai del to labai supyko. Savo pranešimuose jie atst. Brožaitį už tai, kad jis vis vokiškai, kaip ir jie, kalbėjo, nebepavadino „Grosslitauer'iu". Tą garbę jie paliko atst. Lekšui vienam. Bet mes neabejojame, kad jie šitą garbę greitai turės duoti ir kitiems.

Ir p. Lekšui nusileidžiant ir reikalaujant, kad dienotvarkė butų skaitoma ir lietuvių kalba ir patsai pirm. Kraus labai susirupino del lietuvių kalbos. Kadangi nebuvo patiekta dienotvarkė abiem kalbom, tad padaryta posėdžio pertrauka iki nebus patiektas lietuviškasis tekstas. Esą patirta, kad atstovas Lekšas reikalausiąs, kad einant Konvencija ir Seimelio prezidiumas savo kalbas kalbėtų abiem kalbom.

Po pertraukos pradedant vėl posėdžiauti, atst. Idzelis sako, kad abi kalbi berods turi lygias teises, bet jis įstojąs už tai, kad iš lietuvių kalbos čionai butų vartojama tik vadinamoji „bibliškoji", o ne Kauniškė. Prašo apie tai nubalsuoti. Atst. Rugulis paremia Idzelio įnešimą, vienok atst. Brožaičiui pastebėjus, kad Idzelis apie lietuvių kalbą neturi kvalifikacijų kalbėti, nes jis juk nėra kalbų žinovas ir nė nemoka tikrai lietuviškai, tokiu budu p. Idzelio įnešimas atmestas.

Toliau besvarstant, atst. Lekšas pareikalauja, kad dienotvarkės 22 § butų paskaitomas ir lietuviškai. Prezidiumo narys atst. Berčius abiejus tekstus sulygina ir, nors lietuvis budamas ir lietuviškai mokėdamas, pirmininko p. Krauso užprašytas p. Lekšui paaiškinti, tatai padaro — vokiškai. Kaip rodos, tik iš baimės del savo „socialdemokratiškosios" frakcijos, kuri prieš lietuvius regimai p. Conrado vandeny plaukia.

Prie 33 § atst. Lekšas (vis lietuviškai) reikalauja, kad interpeliacijon pasirašyti pakaktų jau dviejų atstovų parašai, idant ir mažumos galėtų interpeliuoti. Jo pasiulymą nubalsuojant parėmė atst. Brožaitis, pasipriešino frontleriai.

Į kelis užprašymus, kad prezidiumo narys atst. Berčius vieną ir kitą darbų tvarkos § išdėstytų lietuviškai, p. Berčius tekstą berods paskaito lietuviškai, bet, rodos tik iš baimės del savo frakcijos, kitką pasako vokiškai.

Pagaliau išsibaigus dienotvarkės lietuviškąjam tekstui, vokiečiai daro įvairius užmetimus p. Lekšui ir net grumoja jam, kam jis reikalauja lietuviškojo dienotvarkės teksto. Vienok atstovui Lekšui savo nusistatyme liekant tvirtam (jis visą laiką kalbėjo vien lietuviškai), p. Kraus pareiškė, kad nelieka kito kelio, kaip laikytis Konvencijos ir posėdį atidėti, ligi nebus visų reikalų ir lietuviškasis tekstas priruoštas. Todel posėdis atidėtas ligi lapkr. 27 die-

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNUOLIŲ MOKYKLA PUIKIAI TVARKOSI.

SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokykla įgijo naujų energingų jėgų jos reikalų tvarkymui, kuomet prie esamosios mokyklėlės komisijos — Pr. Bajoro, kuris yra ir mokytoju, ir S. Paužos išrinkta pereitame kuopos susirinkime dar trys nariai: J. Marcinkevičius, J. Ginkus ir J. Kazlauskas. Mokyklos tvarkymo komisija, dalyvaujant ir antram mokytojui — S. E. Vitaičiui gruodžio 8 d. turėjo susirinkimą ir apkalbėję visą eilę svarbių reikalų mokyklėlės klausimu padarė atatinkamus nutarimus, kurie be jokio atidėliojimo jau vykinami gyveniman.

Pirmiausiai plačiai apkalbėta pastovus mokyklėlės pasilaikymo reikalas ir prieita prie išvadų, kad reikia neatidėliojant sukurti SLA. jaunuolių kuopa ir tik tuomet bus galima mokyklėlę pastoviai palaikyti ir jaunuolius lavinti lietuvių dvasioje. Tik tokiu budu bus galima nuolatos gyvu palaikyti šis gražus pradėtas darbas, nes tuomet visi SLA. nariai jaus butina pareiga jaunuolių kuopele rupintis ir jos mokyklėlę remti. Taipgi ir mokslo laikui užsibaigus susispietę jaunuolių kuopoje kudikiai bus nuolatos palaikomi prie to darbo, rengiant jiems atatinkamas pramogas ir išvažiavimus vasaros metu. Jaunuolių kuopelės sukurimo reikalų nutarta sušaukti mokinių tėvų susirinkimas gruodžio 16 d., kad tėvams išaiškinus ir aptarius šitą butiną ir svarbų reikalą.

Toliaus nutarta asikreipti į draugijas prašant medžiaginės paramos Jaunuolių Mokyklai, kad butų galima ją pastatyti ant pilnai tvirtų ir tinkamų pamatų. Taipgi pašalinių mokyklėlės reikalų tvarkymui, kaip išrinkimui mokesnių nuo mokinių ir vedimui visų užrašų išrinkta sekretorium ir laikinuoju iždininku p. J. Marcinkevičius, o jo pagelbininku p. J. Kazlauskas. Taipgi ir kiti komisijos nariai pasižadėjo visukuo gelbėti kaip mokytojams tinkamą tvarką palaikyti pamoku laiku, taip ir kitais reikalais.

Šiame susirinkime komisijos narys p. J. Ginkus išdavė raportą iš 83 kuopos susirinkimo suteiktos paramos mokyklėlės palaikymui. Iš raporto paaiškėjo, kad 83 kuopa paskyrė iš iždo 10 dol. ir susirinkime dalyvavusieji nariai suaukojo sekamai: J. Ginkus 3 dol.; V. Širvydas ir Pr. Bajoras po $2.50; A. T. Račiunas $2; po $1.00: K. Degutis, J. Šaučiunas, A. Savickas, V. Mikalajunas, F. Vokietaitis, A. Vikrikas, S. Pauža, A. Verkutis, P. Narvydas, J. Bubnys, Michelsonas, A. Mikalauskas, Kaltavičius, I. Merkevičius, I. Stanevičius, M. Didžpinigaitis, J. Ambraziejus; po 50c.: V. Rapolskis, J. Mačys, J. Kazlauskas, J. Segevičius, V. J. Višnius, Bieliauskas, Šimkus; Keršulis 36c.; smulkių $2.55. Viso $44.41. Taigi graži parama prakilniam darbui ir kaip 83 kuopai, taip ir jos nariams tenka ištarti širdingos padėgos žodis.

Vadinasi, Jaunuolių Mokyklos reikalai eina prie galutino susitvarkymo ir pastovaus darbo musų priaugančios kartos auklėjimui. Dabar reikia tik vietos lietuviams leisti savo vaikučius į mokyklą ir juo labiau reikia prirašyti juos prie SLA., kad greitu laiku šioje didžiulėje kolonijoje galėtum sukurti nors iš 200 vaikų SLA. jaunuolių kuopelę. Ir pilnai pasitikiu, kad to bus pasiekta atsižvelgiant į mokyklėlės tvarkytojų pasiryžimą ir jų gerus norus.

ATVYKO AMERIKON POETAS BUTKUS.

Gruodžio 3 d., laivu „George Washington" atvyko iš Lietuvos poetas Juozas Butkus (Butkų Juzė). Apie šitai sužinojome tik gruodžio 8 d., kuomet atsilankė „Tėvynės" redakcijon ponai Meisonai iš Easton, Pa., kurie atvyko New Yorkan atlikti tulų formalumų su išleidimu p. Butkaus, kuris laikinai sulaikytas Ellis Island valdžios įstaigoje. Tą pačią dieną, t. y. gruodžio 8 d., pp. Meisonai ir vietinis p. A. B. Strimaitis nuvyko į Ellis Island ir padarė reikalingus popierus minimų formalumų išpildymui ir tikimasi, kad p. Butkus greitu laiku bus įleistas Amerikon.

ATSILANKĖ REDAKCIJON.

Gruodžio 9 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" redakcijoje SLA. Skundų ir Apeliacijų komisijos narys p. F. Živatas iš Scranton, Pa. P. Živatas atvyko New Yorkan su savais reikalais, tad prie progos aplankė ir savo organizacijos Centrą.

PROGRAMAS SLA. 83 KP. METINIAME BALIUJE.

Kasmet Brooklyno SLA. 83 kp. rengia draugišką sueijimą savo nariams apie Kalėdas, ar Naujus Metus. Šiemet rengia balių svetainėje 118 Cook St., Brooklyne (netoli Flushing Ave.) ir tikimės kad nariai bus užganėdinti, kaip ir visados. Be šokių, kurie daugiausia mėgiami tik jaunimo, suaugusiems nariams ir publikai bus paruošta dainų ir scenos šokių programas. Dainuos musų kuopos narė, K. Menkeliuniutė, pianu skambins p-lė Kriaučiuniutė, pašoks „Dutch Dance" p-lės Regina Plaušinaitė ir Adelė Stanislavaitė, kurių tėvai dar nėra SLA. nariais, bet tikimės greitoje ateity bus.

Visi nariai ir Susivienijimui prijaučantieji nepamirškite sausio 2-ros dienos! Atsilankykite su draugais ir pažįstamais į SLA. 83 kp. balių. Ten rasite kuopos valdybą ir organizatorius, kurie visados maloniai paaiškins, kas yra SLA. ir kokia nauda prie jo prisirašyti. Prie to praleisite keletą smagių valandų, kurios šioje gadynėje retas svečias.

Komisija.

ĮVAIRIOS NEW YORKO ŽINUTĖS.

— **New Yorko pašto viršininkas** praneša, kad šiemet manoma suteikti ir pašto darbininkams progos švęsti Kalėdų šventes. Šitai daroma išmėginimo reikalu, kad ant visados įvedus tą tradiciją visoje šalyje. Todel prašo visų gyventojų, kad Kalėdų pasveikinimus ir kitus siuntinius išsiųstų kaip galima ankščiausiai, kad pašto darbininkai galėtų apsidirbti iki Kalėdų. Jei šiemet liktų pašto siuntinių, surištų su Kalėdų šventėmis, dar 26 dienai, tai tuomet pašto darbininkai negalėtų gauti daugiau progos Kalėdų švenčių su visais krašto piliečiais kartu švęsti. Todel visus Kalėdų siuntinius siųskite kuoankščiausiai.

— **Gubernatorius Smith** paliuosavo iš kalėjimo komunistų vadą Benjaminą Gitlow, kuris buvo nuteistas 1920 metais nuo 5 iki 10 metų kalėjimu už kriminalę anarchiją. Einant jo bylos apeliacijai į aukštesnius teismus, kuri buvo pasiekusi net Jung. Valst. Aukščiausį Teismą, jis buvo laisvas ir tik apie du mėnesiai atgal Aukščiausiam Teismui pripažinus nuosprendį galiojančiu jis tapo paimtas į Sing Sing kalėjimą. Vienok dabar gubernatorius Smith jį paliuosavo iš kalėjimo, kaipo jau užtektinai atkentėjusį už savo prasižengimą.

— **Sužeista 16 ypatų** gruodžio 12 d., kuomet B. M. T. durė Oxford gatvės stotyje, Richmond Hill, Queens dalyje. Vienas traukinys staiga sustojo stotyje, kuomet kitas traukinys eidamas jo užpakaly įlėkė į jį. Motormanas tikrina, kad jis nekaltas, nes delei nusidėvėjusių sustabdymo traukinio prietaisų (brakes) nebuvo galima greitai sustabdyti traukinio. Kelios ypatos sužeistos gana sunkiai ir nugabentos į ligoninę, kuomet daugumui užteko suteikti medikalę pagalbą vietoje ir jos išvyko į namus.

— **Dvi ypatos užmušta** ir 6 sužeista, kuomet sugriuvo siena pusiau nugriautų namų prie 26 West 47-th St. Vienas sužeistųjų spėjama mirs, nes esąs labai sužeistas. Šita nelaimė įvyko gruodžio 11 d.

— **Sveikatos Departamento** pranešimu užpereitą savaitę New Yorke nuo įvairių ligų ir priežasčių pasimirė 1,302 ypatos, kas sudaro 10.87% kiekvienam tukstančiui gyventojų. Tai yra mažiausis nuošimtis mirimų New Yorko istorijoj. Taipgi pastebimas žymus kudikių mirimų sumažėjimas.

Iš Lietuvos Laikraščių

PEŠASI UŽ PILSUDSKĮ.

Vilnius, 25. XI. Šiomis dienomis nuo Šeptyckio kareivinių kažkas nuplėšė iškabą ir uždėjo kitą parašu: „Pilsudskio laisvės kareivinės". Iškabos nuplėšimas sukėlė didelio nusistebėjines prie iškabos dieną ir naktį stovi sargyba. Karo vyriausybė iki šiol nenubaudė karininkų, kurie puolė „Dziennik Wilenski" redakciją. Karo vyriausybė išleido raštą civilinei valdžiai, kur reikalaujama konfiskuoti laikraščius, puolančius Pilsudskį. Tuo tarpu įvairios draugijos ir sąjungos protestuoja prieš legionininkus del jų sauvalės ir reikalauja legionų diviziją iškelti iš Vilniaus.

DAR BELAISVIAI IŠ LENKIJOS.

Šių metų lapkričio 23 d. einant Lietuvos ir Lenkijos Raudonųjų Kryžių susitarimu, įvykusiu Rygoj spalių m. 2 d. Lenkų Raud. Kryž. atst. Unichovskis perdavė Varėnoj Lietuvos Raud. Kryž. įgaliotiniui d-rui R. Šliupui politinį belaisvį Stanislovą Blinstrupą. Iš musų pusės lenkams buvo grąžinti trys vaikai: Elena, Boleslovas ir Vytautas Pryverai. Be to, abiejų Raud. Kryžių atstovai susitarė susitikti Varėnoj šių metų gruodžio 15 d. pasikeisti politiniais belaisviais, kurių pavardės bus vėliau nustatytos.

OKUPANTAI GĄSDINASI LIETUVIAIS.

Pastaruoju laiku smarkiai kivirčijasi ir pešasi tarp savęs gen. Halerio ir Pilsudskio šalininkai. Ypač šis kivirčas labai aršus Vilnijoje. Nuošaliau stovį lenkai pradėjo gąsdinti lietuviais, manydami tuo sušvelninti paaštrėjusį konfliktą. Vilniaus lenkų laikraščiuose pasirodė pramanytų žinių, kad sumobilizuotas kažkokioj Tešleka apylinkėj „Geležinis Vilkas", kuriam įsakyta esą vykti į Malėtus, o be to padidėjęs šaulių karingumas. Jie grupėmis po 2—10 žmonių jau vaikštinėją ties demorkacijos linija.

VISKAS NUPIGINTA

Naujausios mados pianai ir playeriai. Gramafonai visų kompanijų: Columbia, Odean ir kitų. Turime ir lietuviškų rolų pianams.

Taipgi turime rekordų gramafonams visų lietuviškų artistų: Kipro Petrauisko, Butėno, Sodeikos, Čižauskų, Ramanausko ir kitų. Nežilgio bus gatavi ir Babravičiaus. Viską prisiunčiame tiesiog į namus. Reikalaukite katalogo, o viską sužinosite veltui Adresuokit:

J. B. AMBROZAITIS,
560 Grand St. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Stagg 6262.

KRIČIO MĖNESĮ LIETUVIAI PULSIĄ OKUPANTUS.

KLAIPĖDOS UOSTUI TOBULINTI.

Nesenai inžinierių taryba svarstė Klaipėdos uosto tobulinimo klausimą ir priėjo išvados, kad norint pasiekti uosto reikiamo tobulumo, reikėtų šiam tikslui sunaudoti 20 milionų litų.

Ar turite KOSULYS?

Kodel nepaméginti

Severa's Cough Balsam.

Gera, saugi ir patikėtina gyduolė nuo kosulys.

Kaina 25 ir 50 centai.

Nuo peršalimo nėra nieko geresnio, kaip

Severa's Cold and Grip Tablets.

Kaina 50 centai.

Tos dvi gyduolės yra geriausiai dėl kosulio, peršalimo ir užkimimo.

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PUIKI Kalėdų Dovana

KIEKVIENAS DŽIAUGSIS TOKIĄ PUIKIĄ DOVANĄ GAVĘS, O JĄ GALIMA NUPIRKTI UŽ VISIŠKAI MAŽUS PINIGUS.

"Gyvenimo Dumble"

yra puikiausia Kalėdų dovana, nes tai yra labai graži apysaka, nupinta iš varguolių žmonių gyvenimo, kuri patiks kiekvienam. Džiaugsis kiekviena panelė tokią dovaną gavus nuo savo širdies karaliaus, džiaugsis kiekviena žmonelė, kuomet ją apdovanos šita jausminga apysaka jos mylimasis vyras. Abelnai, „Gyvenimo Dumble" apysaka bus labai brangi Kalėdų dovana nuo visų ir visiems. Pasiskubinkite ją nupirkti, nes jau nebedaug šitos gražios apysakos turime. Drutais audimo apdarais — $2.50, storo popiero apdarais — $2.00. Pasiųsime ją stačiai nurodytai ypatai be jokio primokėjimo, net pažymėdami nuo ko yra siunčiama kaipo Kalėdų dovana, jei pirkėjas to norės. Siunčiant į Lietuvą, reikia primokėti 10c. persiuntimo lėšoms. Pinigus galima siųsti registruotu laišku, arba pašto perlaida (money order). Siunčiant banko čekį reikia pridėti 10c. padengimui lėšų čekį iškeičiant. Adresas:

„P A R A M A"
307 W. 30-th St., New York City.

GERIAUSI RANKŲ DARBO ITALIŠKI ARMONIKAI

Mes išdirbame ir importuojame visokių rušių geriausius rankų darbo Itališkus Armonikus, kurie yra geriausi pasaulyje. Garantuojami dešimčiai metų. Musų kainos yra žemesnės už kitų išdirbėjų kainas. Dykai suteikiamos pamokos groti armoniku. Mes garantuojame, kad jus galėsite groti musų dideliais Armonikais iš galų pasipraktikavę apie 4 mėnesius. Rašykite anglikiai del pilnų informacijų. Pareikalavus pasiunčiame ilustruotą katalogą.

RUATTA SERENELLI CO.,
817 Blue Island Ave., Dept. 60, Chicago, Ill.

VISI LIETUVIAI

Tėvynainiai rukydami NAUJOKŲ BROLIŲ padarytus cigarus džiaugesi, nes jie yra skaniausi Amerikoje, kurių dumas puikiai kvepia ir gražiai dega. Todel užprašom garbius Susivienijimo draugus paremti lietuvišką išdirbystę, tad Restauracijose, Kliubuose, Štoruose, Lietuvių Salėse ir užeigose — visur reikalaukit ir rukykit po vardu

Jonas Naujokas.

JONO — JOHNS — CIGARĄ

arba brolio Petro bei LDK. Vytauto vietoj kažin keno. Tėmykit kad butų cigarų paminėti vardai ant bakso. Į visus miestus išsiunčiam ant pareikalavimo. **Adresas:**

J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ,
267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai kituose miestuose gali užsidirbt pinigų agentaujant cigarus.

NAUJAS
Aušros Knygyno Katalogas
Sykiu ir Kalendorius 1926 ir 1927 Metų.

Visi, kurie prisiųs 15 centų štampomis, padengimui persiuntimo lėšų,—aplaikys Aušros Knygyno Katalogą. Kataloge randasi visos geriausios knygos, kurios buvo išleistos Lietuvoje ir Amerikoje iki Rugp.-August 1 dienai, 1925 m. Taipgi Kalendorius 1926 ir 1927 metų su amerikoniškoms ir bažnytinėms šventėmis. Vienas iš turtingiausių katalogų lietuviuose, gausiai iliustruotas.

AUŠROS KNYGYNAS
3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju. Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku Koju, tirpima. Duruli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveris suliig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00 ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT.

YRA GERAS DEL:

1. Ramatiško gėlimo.
2. Nerviško galvos skausmo.
3. Neuralgijos skausmo.
4. Mešlungiško traukimo.
5. Kietsprando.
6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių.
7. Apsideginimo ir žaizdų.
8. Apsisaugojimo nuo uodų.
9. Skaudančių muskulų.
10. Apsisaugojimui nuo užnuodijimo, nuo silpnų atsitikimų, įdreskimo ir t. t.

Prekė 35c., 65c. ir $1.25.

Del patarimo arba knygutės rašykite į:

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. 14, Plymouth, Pa.

VIENAS IŠ SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užrubežinis skyrius po vardu P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam įgalionjimus arba davirnasius.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.
B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn.
K. Strumskis, P. O. Box 342, Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija.

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija.

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija.

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija.

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, Mayview, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS